

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXII Kaina 20 c. KETVIRTADIENIS—THURSDAY, RUGSĖJIS—SEPTEMBER 7, 1978 Nr. 210

BALIO GAJAUSKO PADĖTIS KIETO REŽIMO STOVYKLOJE

Kalins ir jo sužadėtinė sutuokti koncentracijos stovykloje

Kaip žinoma, š. m. balandžio 14 d. okupantų surežisuotas teismas Vilniuje nutėisė bolševikų suimta politinį kalinį Balį Gajauską 10 metų kalėjimo ir 5 metų išstėmimo bausme. Teismas prasidėjo balandžio 11 d. ir vyko prie uždary durų. Jo eigos pasiklausyti leido tikrai motinai ir sužadėtinėi.

Politinis kalins Sovietų kalėjime anksčiau jau buvo atsidėjęs 25 metus. Taigi iš viso kalėjime jis turi išbūti 40 metų.

"Draugo" redakcija šiomis dienomis gavo daugiau žinių apie Balio Gajausko likimą, su kuriomis norime supažindinti mūsų skaitytojus.

Iš pranešimo aiškėja, kad nutėistasis B. Gajauskas ir jo sužadėtinė pareiškė norą susituokti. Tuo reikalu 1978. VI. 8 buvo taip vadinamam Spec skyriui įteikti reikiami dokumentai. Sužadėtinėi buvo atsakyta, kad santuoka bus registruojama 1978. VII. 27 ir kad ji turi atvykti su dviem liudininkais. Kai sužadėtinė su palydovais nuvyko į koncentracijos stovyklą, jai buvo pasakyta, kad liudininkai nebus įleisti į santuokos registravimo kambarį, nes šis kambarys randasi lagerio teritorijoje, o ten pašaliniam asmeniui įeiti draudžiama.

Atkakli sužadėtinė nenusileido ir, apsirėngusi vestuviniomis drabužiais, kantriai laukė prie lagerio tvoros. Iš lagerio pusės sargybiniams svaidė į ją patyčios žodžius bei keiksmus. Pagaliau jai buvo pasakyta, kad asmeniškai pasimatyti su sužadėtinu negalėsianti ir tai dėl to, kad "spec" lageryje pasimatyti per metus leidžiama tik kartą, pokalbius registruojant rekordavimo aparatais. Vienas toks pasimatymas buvęs neseniai — birželio mėnesį, kai B. Gajauską aplankė jo 77 metų senutė, ligota motina ir minėta sužadėtinė. Žadėjo pasimatymą skirti tik po vienerių metų. Sužadėtinė nenusileidžianti, lagerio viršininkas pareiškė, kad "pažiūrėsimė rytoj".

Rytojaus dieną pasimatymas buvo leistas. Pirmiausia į tam tikrą kambarį buvo įleista sužadėtinė, o kiek vėliau sargybiniai įvedė Balį Gajauską. Jis atėjo pasikeitęs, labai svargęs, sublogęs, matomai nuo kieto darbo, blogų lagerio sąlygų ir labai silpno maisto.

Jų santuokos procedūra truko 15 minučių. Buvo sukeisti žiedai: sužadėtinė Balio žiedą įsidėjo į rankinuką ir jiedu sargybos buvo išskirti. Neleido nei viens kitą pasveikinti, nei atsisveikinti, kad tikrai pasimatymas būtų trumpesnis.

Rytojaus dieną Balio Gajausko žmona nuvažiavo į tos srities lageryje aukščiausią valdybą ir buvo priimta valdybos viršininko pavaduotojo Norikovo. Pri-

mė ir kalbėjosi labai nenoriai. Aiškino, kad pasimatymai leidžiami tik kartą metuose. Kai žmona paklausė, ar nedaromos išimtys, jai buvo atsakyta, kad "šioje įstaigoje išimčių nebūna".

Pagaliau žmona buvo priimta spec. lagery viršininko Nekrasovo, kuris jai pasakė, kad pasimatymo reikalu dar reikia "pagalvoti, pasitarti". (Matyt turėjo atsiklausti Maskvos). Liepė ateiti po pietų prie lagerio vartų. Pasimatymas — dviem valandom buvo duotas. Įsakyta kalbėti tik-tai rusiškai, nes lagerio prižiūrėtojai lietuviškai nemoka, o ver-

Sibiro kankinys Balys Gajauskas

tėją vargiai surastų per savaitę. Išeities nebuvo. Teko sutikti.

Pokalbio metu vyrą ir žmoną skyrė 2,5 metro tarpas. Kai žmona pasidėjo ant staliuko savo rankinuką, sargybinis jį paėmė ir išnešė į kitą kambarį.

I pasimatymo kambarį B. Gajauskas atėjo labai išvargęs, išbales, bet su šypsena lūpose. Sakė, kad turįs sunkiai dirbtį lagerio teritorijoje, o po darbo suvario į kambarį ir užrakina duris.

Pasimatymo metu dviejų pri-

žiūrėtojų nebeužteko: kas kartą ateidavo nauji žmonės ir vėl išeidavo. Atrodė, kad jų tikslas yra trukdyti pokalbį.

Kai pasimatymo laikas baigėsi, Baliiui nedavė nė rankos paspausti ir atsisveikinti. Ji tuojau išstūmė per duris.

Abudu sutuoktiniai yra katalikai. Jiedu pareikalavo, kad jiems būtų leista katalikišku būdu susituokti. Iš to prašymo ir iš relikijos buvo tikrai pasijuokta, pasityčiota.

Taip pat nebuvo leista įteikti B. Gajauskui jam nuvežto maisto, nes jo galima atsiųsti tik kartą per metus ir tik 5 kg. svorio. Taigi žmona savo vyrui nuvežtą maistą turėjo 1500 km. parsivežti atgal.

Lageryje politinis kalins B. Gajauskas yra laikomas nuo š. m. gegužės mėnesio. Nors pagal įstatymus jis turi teisę išsiųsti per mėnesį vieną laišką, o žmona jam rašė kas dvi savaites, bet iš viso jiedu vienas nuo kito gavo tik po vieną laišką. Kai žmona paklausė, kur dingsta jų laiškai, jai buvo atsakyta, gal cenzorius nepraleidžia. Sakė, kad reikia rašyti laiškus rusų kalba. (Sutuoktiniai, būdami abudu lietuviškai, vienas kitam rašė lietuviškai).

Žuvo kalnų kopėjai

Ridgecrets, Calif. — Sierra snieguose žuvo keturi kalnų kopėjai, o 17 yra dingę. Manoma, kad vasaros sniegas kopėjus užpuolė netikėtai. Keturi kūnai rasti, trijų vyrų ir moters, o kiti, kurių tarpe yra prityrusių kopėjų, manoma, kur nors pasislėpė laukia ligi galutinai praeis audra.

Rekordinis patvinimas

New Deleji. — Jamuna upė, netoli New Delhi, Indijoj, taip patvino, kad pašoko net 15 pėdų virš normalaus lygio. Tūkstančiai žmonių turėjo palikti namus. Purvinas vanduo pasiekė mirusio pirm. Nehru kapą. Šimtai žmonių žuvo.

Portugalijoje priimami buvusio ilgamečio diktatoriaus Salazaro paminklai.

NIEKO NESITIKI IŠ PASITARIMŲ

Maskva teigia, kad tai pasitarimas už arabų nugarų

Camp David, Maryl. — Čia užvakar prasidėjo pasitarimas Vidurinių Rytų taikos reikalais. Dalyvauja prez. Carteris, Egipto prez. Sadatas ir Izraelio min. Begin. Pasitarimai, apie kuriuos nedaug pranešta, bus nutraukti dėl švenčių ligi pirmadienio, nes penktadienį švenčia musulmonai, šeštadienį žydai ir sekmadienį katalikai. Pasitarimų tikslas pasiekti pastovesnės taikos Viduriniuose Rytuose, o pasitarimuose nieko nepasiekta jau nuo sausio mėnesio.

Maskva ir arabų vadai mano, kad pasitarimuose nieko nebus pasiekta, kad tai bus Sadato taikos ofenzyvos pabaiga. Palestinos išlaisvinimo vadas Yasir Arafat mano, kad prez. Sadatas iš Camp David sugrįš nieko nepašęs.

Sovietų užs. reik. ministeris Gromyko tvirtina, kad "Camp David" susirinkime daromos pastangos susitarti už arabų tautų nugarų, kad nebūtų galima įvykdyti tikros Vidurinių Rytų taikos. Žinią paskelbė Tassas ir dar pridėjo komentarus, kad Amerikaitis visada buvo palankesnis žydams.

Pirmasis visų trijų susitikimas tęsėsi keturiasdešimt minučių. Prez. Carteris su min. Beginu kalbėjosi antradienio vakare, o su prez. Sadatu trečiadienio rytą. Netikėtai buvo susitikę ir abu priešrinkininkai ir, kaip skelbia Baltųjų Rūmų spaudos sekr. Jody Powel, pasisveikino ir kalbėjosi apie trejetą minučių. Pasitarimai

manoma, galį užtrukti apie dešimt dienų.

Sovietų Rusijos požiūriu, pasitarimai įklimpo į aklą gatvę, nepaisant visų prez. Carterio pastangų. Sovietų ryšiai su Egiptu nutrūko 1973 m., po Vidurinių Rytų karo. Maskva taip pat labai puola mintį, kad Izraeli taikai saugoti būtų įvesta JAV daliniai.

Kvietė melstis už taiką

Vatikanas. — Pirmojoj viešoj audienčijoj Šv. Tėvas Jonas Paulius I-sis kvietė melstis, kad gerai pasisektų Izraelio min. pirmininko ir Egipto ir JAV prezidentų konferencija Camp David, Md. Jis išreiškė viltį, kad bus išspręsta Palestinos problema, Izraelio saugumas ir taip pat apsaugotas šventasis Jeruzalės miestas. Per trisdešimt metų Vidurio Rytų konfliktuose žmonės labai daug prisikentėjo, ir jie kartą turėtų baigtis. Šv. Tėvas kvietė melstis už konferencijos pasisekimą. Kreipdamasis į 10,000 audienčijos dalyvių, netoli Šv. Petro Bazilikos Pier Luigi Nervi audienčijos salėje, Šv. Tėvas laikėsi labai neformaliai ir kalbėjo laisvai. Tai buvo pirmas kartas, kad Šv. Tėvas viešai palietė tarptautinius klausimus.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Kinija užvakar pareiškė, kad 1980 m. besibaigianti sutartis su Sov. Rusija nebus atnaujinta. Taip pat atšaukė 1960 m. pasirašytą Sovietų — Kinų draugystės sutartį. Pekinas teigia, kad taip buvo būtina padaryti, Kinijai pasirašius draugystės sutartį su Japonija.

— Lenkijoje visi laikraščiai popiežiaus Jono Pauliaus I išrinkimui ir jo biografijai paskyrė pirmuosius puslapius. Apie naują popiežiaus išrinkimą Lenkijos gyventojus plačiai painformavo radijas ir televizija.

— Pekinas iš Japonijos skrenda per savaitę dešimt penkių linijų lėktuvų. Skrenda daugiausia japonai turistai, bet daugiau ir daugiau skrenda ir amerikiečiai.

— Afrikos kard. Gantini Šv. Tėvas Jonas Paulius I paskyrė Vatikano Vieningos širdies tarnybos vadovu. Jo pareiga bus prižiūrėti Bažnyčios šalpos veiklą.

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRASTIS

4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 585-9500

PROTESTAI OKUPACIJOS SUKAKTĮ MININT

ROMA. — Fizikas Sergiejus Polikanovas ir kiti Helsinkio susitarimų vykdymui remti Maskvos visuomeninės grupės nariai pasiuntė Čekoslovakijos disidentams solidarumo pareiškimą Varšuvos pakto ginkluotų dalinių invazijos Čekoslovakijon dešimtyjų metų praga. Raudonoji armija ir kitų Varšuvos pakto valstybių daliniai — kaip žinoma — į Čekoslovakiją įsiveržė 1968 metų rugpjūčio 21 d. Maskvos visuomeninė grupė pareiškime nurodo, kad laisvės sąjūdį Čekoslovakijoje ir Sovietų Sąjungoje jungia daugelis bendrų tikslų. Šis sąjūdis neturi nei organizacinės struktūros, nei programos. Jis neatstovauja atskiriems visuomenės sluoksniams, bet išreiškia bendrus siekimus visų tų, kurie yra įsitikinę, kad pagrindinės asmenų teisės ir laisvės yra būtinos žmogaus vertam gyvenimui ir tautų pažangai.

Socialistų internacionalas, kurio būstinė yra Londone, taip pat okupacijos sukakties progą paskelbė pareiškimą:

"Demokratiniai socialistai visame pasaulyje su pritarimu ir simpatija sekė demokratizacijos procesą, kuris vyko 1968 m. "Prahos pavasario" laikotarpyje. Visų jų tikslas buvo pakeisti tvankią diktatūrą į socializmą su žmonišku veidu. Prahos pavasaris dar kartą parodė, kad socializmas negali būti pasiekiamas be demokratinės santvarkos.

Prahos pavasaris buvo sužlugdytas, bet jo idėjos tebėra gyvos. Turint omenyje penkių Varšuvos pakto kraštų intervencijos prieš Čekoslovakiją dešimties metų sukaktį. Socialistų Internacionalas pakartotinai smerkia šį Čekoslovakijos suverenumo smurto priemonėmis pažeidimą, kuris suklaidė krašto raidą laisvės ir demokratinės santvarkos linkme ir kuris pakenkė tarptautinei padėčiai.

Demokratiniai socialistai pamerkė Prahos pavasario dalyvius ir kitų žmogaus teisių rėmėjų Čekoslovakijoje persekiojimą. Mes pareiškiame solidarumą tiems, kurie yra dabar persekiojami.

Neatsižvelgiant į faktą, kad Čekoslovakijos režimas dabar

tvirtina, jog taip vadinamas normalizacijos procesas jau užsibaigė, svetima okupacinė kariuomenė dar tebėra Čekoslovakijoje.

Atitraukimas tos kariuomenės iš Čekoslovakijos teritorijos žymia dalimi pagerintų politinį klimatą ne tik pačioje Čekoslovakijoje, bet ir visoje Europoje.

Socialistų Internacionalas remia tvirtai tuos, kurie siekia demokratinės ir socialistinės Čekoslovakijos. Mes reikalaujame, kad Čekoslovakijos tautai pačiai būtų leista kurti savo ateitį, ir tam tikslui visa okupacija turi būti baigta!"

Uždraudė susirinkimus

Teheranas, Iranas. — Vyriausybė paskelbė, kad vieši susirinkimai bei kitokie susibūrimai be vyriausybės leidimo yra draudžiami. Taip norima išvengti naujų riaušių, kuriose jau žuvo 37 asmenys.

Mirė nuo užnuodyto vyno

Montevideo, Urugvajus. — Užnuodyto vyno bonkos buvo įteiktos trijų politinių partijų veikėjų vadovams. Niekas iš politinių vadovų vyno negėrė, bet politikas Hebere Usher žmona išgėrė ir po kelių minučių mirė. Urugvajaus cecilinės partijos nuo 1973 m. yra uždraustos. Buvo pranešta, kad kariuomenės režimą įvedęs prez. Aparicio Mendez, 73 m., pasitraukė, tačiau tai buvo vėliau paneigta. Prezidentas sirguliuojąs, o suspenduotos partijos reikalauja grįžti į demokratiją.

Amerikietis nubaustas sąlyginai

Maskva. — Harvester bendrovės tarnautojas Crawford po poros dienų teismo buvo nubaustas 5 metų bausme sąlyginai, kaip tai reikalauja prokuroras. Jis buvo kaltinamas, kad už dolerių juodojo rinkoj pirkė rublių, už dolerius gaudamas daug daugiau negu yra oficiali kaina. Jis buvo ilgai klausinėjamas ir vėliau iš kalėjimo paleistas buvo JAV ambasados globoje. Kaltas neprisipažino. Iš teismo salės tuoj nuvyko į JAV ambasadą, kad galėtų sutvarkyti dokumentus ir kuo greičiau ištrukti iš diktatūrinio krašto, kuriame jis tiek daug turėjo nemalonumų.

Nepageidauja prižiūrėtojų

New Yorkas. — Pietų Afrikos užs. reik. min. Botha pareiškė, kad pasiuntimas 7,500 Jungtinių Tautų karių į Pietų Afriką sekti Namibijos rinkimams yra nepageidaujamas. Bet jis galutinai neuztrenkė durų tolimesniai to klausimo svarstymui. Vakaraui nori, kad J. Tautų daliniai sektų laivus rinkimus naujai kuriamoj Namibijos valstybėje.

Atiduoda šunis

New Yorkas. —Daugelis miestų gyventojų, sugriežtinus šunų laikymo taisykles, atsisako šunų ir juos atiduoda atitinkamoms įstaigoms. Ypač atiduoda šunis vyresnio amžiaus gyventojai.

KALENDORIUS

Rugsėjo 8 d.: Adrijonas, Ina, Gerutis, Daumantė.

Rugsėjo 9 d.: Petras Klav., Ozana, Vilius, Ramunė.

Saulė teka 6:23 val., leidžiasi 7:13 val.

ORAS

Chicagoje ir apylinkėse šiandien giedra ir šilta. Temperatūra apie 90 l.

Žydai kuriasi kairiajame Jordano upės krante, buvusiose arabų žemėse

Red. Vytautas Grybauskas, 4144 So. Maplewood, Chicago, IL 60632
Telefonas namuose 847-1729, darbe 269-7537

LINA KAČIUSYTĖ PASAULIO REKORDININKĖ IR MEISTERĖ

Nespėjo praslinkti 6 dienos nuo istorinio Vilmos Bardauskienės pasaulio rekordo šuolyje ir toli, kaip kita jaunutė (vos 15 m.) lietuvaitė Lina Kačiūsyte iškilo į pasaulio viršūnes su nauju pasaulio rekordu plaukime.

I pasaulio plaukimo pirmenybės Berlyne Lina atvyko su Sov. Sąjungos rinktinės pasaulio rekordistės I. Bagdonovos šešelyje, jos dar niekada nepajėgusi nugalėti. Po Bagdonovos pergalės 100 m. krūtine, atrodė, kad ir 200 m. distancijoje ji neturės priešių. Tačiau jau užplaukime Lina laimi su nauju pasaulio rekordu per 2 min. ir 33 sek. ir finale žada kovą Bagdonovai. Finale krenta tik pastatytas pasaulio rekordas, nes Lina ji pagerina per 2 min. ir 31 sek. ir pasipuošia pasaulio meistrės titulu ir pirmą pergalę prieš Bagdonovą. Ši dvikova pateko į italų režisoriaus R. Marcellini statomą filmą: "Penkių žiedų istorija".

Po A. Juozaičio bronzos medaliu Montrealio olimpiadoje, šio-

Lina Kačiūsyte, okup. Lietuvos plaukėja — pasaulio rekordininkė ir meistrė

se pirmenybėse dar dalyvauja Robertas Zulpas iš Vilniaus, ir, taip pat, 200 m. krūtine, baigia pui-kioje 5-je vietoje. O su Linos pui-kiu rekordu atrodė, kad Lietuvos plaukimas yra jau pastatęs tvirtą koją tarptautinėje plaukime. Tad savaitės bėgyje dviejų lietuvių iš Vilniaus Vilmos ir Lino vardai nuskambėjo pasaulio lyje.

1984 M. OLIMPIADA LOS ANGELES

Los Angeles miestas po ilgų derybų, pagaliau, gavo 1984 m. vasaros olimpiadą. Apie tai jau skaitėme, tačiau tame pasaulio olimpinio komiteto vienbalsiame nutarime buvo daug daugiau. Kaip jo prezidentas Corda Killanin pasakė: "Tai tikriausiai naujas kelias ateitį; mes turime eiti su gyvenimu!" O ne akiai laikyti pasenusių nuostatų ir principų, kaip buvus prezidentas E. Brundage. Tai automatiškai atidaro duris komercinei pagalbai, o tuo pačiu atėja galas ir atgyvenusių mėgėjų principams.

Olimpinis k-tas pasirašys du kontraktus: 1. su Los Angeles miestu, kad šis laikysis olimpinį taisyklių. 2. su organizaciniu k-tu, kad šis atpalaiduos Los Angeles miestą nuo finansinės atsakomybės.

Organizacinis k-tas, o taip pat ir Amerikos Olimpinis k-tas, įsitikinę, kad ši olimpiada neatneš nuostolių.

LAUKO TENISAS

ST. SOLYS IR V. VEBELIŪNIENĖ PABALTIEČIŲ MEISTERIAI

Nežiūrint, kad keletas geresniųjų žaidėjų paskutiniu momentu nebegalėjo dalyvauti, šių metų pabaltiečių pirmenybės buvo gausios žaidėjais net iš Kalifornijos, Nebraskos, New Yorko ir kitur, gero lygio ir ypač sklandžiai Chicago lietuvių teniso klubo praverstos. Net lietus iš dviejų kartų nepajėgė to geros eigos suardyti, nes organizatoriai į talką stojo ne tik žaidėjai, įskaitant latvius, bet ir eilę energingų ponų. Marquette Parko aikštėse niekada nėra buvusios tokios švarios...

Nepasisekė nušluoti latvių, taip kaip pernai Toronte, o teko pasidalinti po 4 titulus. Mums atiteko pagrindiniai vienetai, dėka St. Solio ir V. Vebeliūniene, M. Tauraitės pergalė mergaičių klasėje ir mišrus dvejetas niujorkiečiams, V. Vebeliūnienei ir Rolandui Grybauskui. Latviai stipriai pasirodė vyrų B, senjorų ir ypač berniukų klasėse, o vyrų dvejetas pasidalindami su estu J. Treier. Tarp kitko Jack Treier pirmą kartą ir estus Chicagoje iškėlė į paviršių, laimėdamas antrą vietą vienete ir pirmą vyrų dvejetą.

STEPAS SOLYS

Mūsų teniso pažiba St. Solys iš Toledo pakartojė pernykščią pergalę vyrų A klasėje, be pasigailejimo suvirsindamas visus priešininkus: Chicagos Čemarką 10-2, latvi Mednieką 10-5, A. Pecilūną 6-3, 6-0 ir finale J. Treier 6-0, — po pirmo kėlinio J. Treier pasidavė. Gana netikėtai ir finalą pateko estas J. Treier, padaręs didžiulę pažangą ir savo grupėje gan užtikrintai sutvarkęs Algi Juodikį iš Kalifornijos 10-4, K. Mikonį 10-6 ir pusfinalyje latvi Grinbergą 6-3, 6-2.

Vyrų B klasėje dalyvių, kaip visada, daug ir keturių grupių laimėtojai išėjo A. Kušeliauskas,

Teniso varžybas laimėjęs St. Solis sveikina D. Bartkienę. Nuotr. Z. Degučio

R. Kay, A. Zirnīs ir V. Purkalitis. Latviai dominuoja ir duoda gerą kovą finale, kur jaunasis A. Zirnīs iš Michigano laimi prieš V. Purkalitį iš Nebraskos 6-2, 6-3. Senjorų klasė ypač tšpiti, vėl su latvių persvara. Z. Mednieks žaidžia su pasitikėjimu ir tiksliai. Lengvai iškveikia J. Bergmaną 10-4, simpatiška dr. Julij Gylį iš Toledo 10-6, nežiūrint šio gero stiliaus ir pastangų ir finale V. Grybauską, nepajėgiantį susikoncentruoti, 10-7. Ir pagaliau berniukų klasėje mažiau kas J. Slidė iš Ohio pasirodo visai kitos klasės ir duoda pamoką mūsiškiams Stankaičiui 8-1, Pozcos 8-1 ir finale K. Aglyniui 6-1, 6-2.

V. Vebeliūnienei du titulai laimei Vanda Vebeliūniene iš New Yorko lyg ir nujaute, kad jai vienai teks ginti mūsų spal-

vas prieš buri latvių ir nepabijo ilgos distancijos. Chicagos B. klasės žaidėjų būty tikrai ne-uzteke. V. Vebeliūniene, lengvai iškveikusi R. Dičienę 8-0 ir J. Ginbergs 8-0, dviejų valandų kovoje laimi prieš E. Briedis 9-8, pademonstruodama savo kovos dvasią, išlaikymą ir smūgių tikslumą. Finale jau lengva pergalė prieš J. Mednieks 6-0, 6-1.

Su tokiais geromis savybėmis V. Vebeliūniene kartu su Rolandu Grybausku, taip pat iš New Yorko, pasiekia bene didžiausią staigmeną šiose pirmenybėse, laimėdami mišrų dvejetą. Čia pirmoje pusėje lengvai ir finalą ateina meistrės St. Solys su D. Zymantaite, iškveik Bačinską ir Dičienę 10-2 ir Purkalitį ir Aglynaite 10-2. Kitoje pusėje V. Vebeliūniene ir R. Grybauskas laimi prieš Grinbergą 10-2 ir prieš Zirnį ir Briedį, 10-8. Finalinė kova įdomi ir permaininga. R. Grybauskas ir V. Vebeliūniene neišsigaista aštrių St. Solio smūgių, atsako tikslumu, gudrumu ir geresniu komandiniu žaidimu ir laimi 3-6-6-3 ir 7-5.

Mergaičių klasėje M. Tauraitė lengvai laimi prieš Briedis 8-2 ir Zymantaite 8-2 ir baigmėje prieš G. Aglynaite 10-7, kuri savo pusėje įveikė Gaškaite 8-5 ir L. Ragaitę 8-6.

Ir pagaliau geras vyrų dvejetų būrys davė visą eilę puikių kovų. Pirmoje pusėje favoritai St. Solys ir R. Grybauskas lengvai laimi prieš Stankaitį ir Šilgalį 10-1, bet netikėtai krenta prieši J. Treier ir Bergman 10-8, kurie savo ruožtu vos praslenka pro A. Juodikį ir D. Dutton 9-7. Kitoje pusėje Mikonis ir V. Grybauskas sunkokai laimi prieš užsipyriusius A. Bartkų ir Kušeliauską 10-6 ir taip pat prieš Bačinską ir Pecilūną 10-6, kurie buvo lengvai laimėję prieš latvius Grinberg ir Briedis 10-3. Finale J. Treier ir Bergman žaidžia tiksliau ir nesunkiai iškveikia Mikonį ir V. Grybauską 10-5, nusinėdami titulą.

FUTBOLAS

AR J. CRUYFF ŽAIS UŽ LOS ANGELES?

Olandas "žvaigždė" J. Cruyff neseniai žaidė dvejoje draugiškose rungtynėse už S. Amerikos meistrių New Yorko Cosmos, bet jo ryšiai su Cosmos tuo ir baigėsi. Cruyffas pareiškė norą tęsti savo karjerą S. Amerikos profesionalų lygoje, bet tai nebus pertekusio futbol žvaigždės New Yorko Cosmos eilėse. Cosmos savininkai jam pasiūlė dar didesnę sumą negu Pele arba Beckenbaueriui. Bet deja, tuo tarpu pasirodė kitas konkurentas, kuris neįspasakytai trokšta Cruyffo — tai Los Angeles Aztecs klubas. Jie jau pamėnė, kad kartu su juo, jie nori pasamdyti ir Cruyffo trenerį olandą Rinus Michels. Dabar kyla klausimas, ar jie pajėgs išpildyti trigubo Europos geriausio metų futbolisto finansinius reikalavimus. Atrodo, kad būtų geriau, kad J. Cruyff pasirinktu Los Angeles, negu New Yorko Cosmos, nes jau dabar yra labai stiprus, tuo tarpu Los Angeles Aztecs komanda su Cruyffu savo eilėse galėtų būti puikiu konkurentu ir padarytu naują futbol sezoną S. Amerikoje idomesniu, ne taip šališku.

TEISĖJAS PASITRAUKĖ

Ar dar prisimenate šveicarą teisėją Jean Dubach, kuris teisėją paskutinių Pasaulinių pirmenybių rungtynėse. Tarp Argentinos ir Prancūzijos 2 — 1. Jis priteisė tada argentiniečiams abejotina 11 metrų baudą ir iš viso buvo šališkas šeiminkas. Dėl to jis buvo smarkiai kritikuojamas ir kritiką taip giliai paėmė į širdį, kad net baigė savo karjerą, kaip teisėjas. Dabar jis rašo knygą: "Turiu daug laisčių, kuriuos gavau savo laiku, kaip bešališkas teisėjas, ir idomesnius iš jų noriu paskelbti savo knygoje..."

SUSITIKO LIGONINĖJE

Viename krašte, vienoje ligoninėje ką tik paguldytas pacientas prisistato savo kambario draugui: "Vadinuosi Joe tolimų distancijų šoferis; turėjau trafiką nelaime"... Antrasis atsako: "Malonu, vadinuosi Meieris, esu futbol teisėjas, daviau 11 metrų baudą"... Vytautas A. Krikščiūnas

PUIKI PRADŽIA

Rugpjūčio mėn. 27 dieną Lietuvos futbol klubo vyrų komanda žaidė pirmąsias šiu metų rudens rato pirmenybių rungtynes prieš pirmos diviziono raudonojoje sekcijoje nesulaikomai pirmaujantį arabų (Asyrians) komandą Winged Bull. Jei prieš rungtynes kas ir galvojo, kad Lituanica laimės, tas galvojo tik patyčiai, nedrįsdamas savo nuomonės pasakyti, nes Winged Bull komanda buvo laikoma aiškiu laimėtoju, ypatingai, kad rungtynės vyko jų aikštėje ir toli nuo Chi-

SOPHIE BARCUS RADIO SĖMOS VALANDOS

Visos programos iš WOPA Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 3:00 — 3:30 val. popiet. — šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 v. ryto. Telef. 494-2413 1490 A. M. 7150 S. MAPLEWOOD AVE. CHICAGO, ILL. 60629

LIETUVIŠKA VAISTINĖ

2557 W. 69th Street Tel. 776-4363

J. & J. PHARMACY

Vaistai, vitaminai, importuoti kvepalai, gydomos žolės ir t.t. Važiuojamos kėdės, remenai ir kt., pirkti ar nuomoti; Nemokamai sukepijame dovanas.

Pristatymas nemokamai ANGELA ir VYTENIS DIRKIAI savininkai

PASSBOOK SAVINGS...

the best way to save regularly!

5 1/4% per year Savings Account

OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 7 3/4%

see us for HOME financing.

AT OUR LOW RATES WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD Chicago, Ill. 60608

PETER KAZANAUSKAS, Pres. Phone: 847-7747

SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Subscription Rates \$33.00 — Chicago, Cook County Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$31.00. Foreign countries \$34.00.

Pašto išlaidas mažinančios pakvitavimai už gautas prenumeras nesulaukiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	6 mėn.	3 mėn.
Chicago ir Cook apskr.	\$33.00	\$19.00	\$15.00
Kitur J.A.V.	31.00	18.00	13.00
Kanadoje (U. S.)	33.00	19.00	15.00
Užsienyje	34.00	20.00	15.00
Savaitinis	25.00	15.00	9.00

Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

cagos šiaurėje. Nesutiko nieko kas būtų galima pavadinti ypatinga staigmena. Rungtynes užtikrintai laimėjo Lituanica neginčytina pasekme 2 : 1. Žinoma būtų buvus didelė staigmena, jei tokia pasekme būtų ir pralaimėta. Žaidimas buvo nepaprastai gyvas, ryškių progų ne kuri komanda neturėjo tuzinai, kad galėtų jas niekais paversti. Winged Bull sistemingai gynėsi užnugarių (off

—side) sukūrimu, kur jiems gal ir ne iš blogos valios gerai talkininkavo ir rungtynių teisėjas. Ilgoką laiką mūsiškiams, bandžiu-

(Nukelta į 5 pusl.)

Istaigos ir buto tel. 652-1381

DR. FERD. VYT. KAUNAS

BENDROJI MEDICINA

1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.

Kasdien 10-12 ir 4-7

Išskyrus treč. ir šeštad.

Tel. ofiso ir buto: OLYMPIE 2-4159

DR. P. KISIŲLIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1443 So. 50th Ave., Cicero

Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.

Išskyrus trečiadienius.

Šeštadieniais 12 iki 4 val. popiet.

Tel. REliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvių gydytojas

3925 West 59th Street

Val.: pirm., antr., ketvirt., ir penkt. nuo 12-4 val. popiet. ir 6-8 val. vak. Treč. ir šeštad. uždaryta.

Ofs. tel. 737-1168, rez. 230-2019

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGE

KEDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS

MEDICAL BUILDING

3009 W. 81st Street

Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryto iki 1 val. popiet.

Ofs. tel. 737-1168, rez. 230-2019

DR. H. 4-1818; rez. PR 6-8801

DR. J. MEŠKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialybė vidaus ligos

2454 West 71st Street

71-os ir Campbell Ave. kamp.

Val.: pirm., antr., ketvirt., ir penktad. 3 iki 7 v. p. p. Tik susitarus.

Telef. — 282-4422

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA

Ofisai:

111 NO. WABASH AVE.

4200 NO. CENTRAL AVE.

Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)

OPTOMETRISTAS

Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"

2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149

Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATO CHIRURGIJA

2656 W. 63rd Street

Val. antr., nuo 1-4 val. popiet. ir ketv. nuo 5-7 vakare

Ofiso tel. 776-2880, rezid. 448-5545

DR. J. J. SIMONAITIS

GYDYTOJAS

Adresas 4255 W. 63rd Street

Ofiso telef. RE 5-4410

Residencijos telef. GR 6-0617

Ofiso val.: pirm., antr., ketv. ir penktad. nuo 1:00 ligi 3:00 val. popiet.

Ofiso tel. HE 4-2123. Namų GI 8-6195

DR. V. TUMASONIS

CHIRURGAS

2454 West 71st Street

Val.: pirm., antr., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus.

Tel. ofiso PR 6-6446

F. C. WINSKUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3107 West 71st Street

Valandos: 1-6 val. popiet. Treč. ir šeštad. pagal susitarimą.

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772

DR. PETRAS ŽILIOBA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

6745 West 63rd Street

Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-7; šeštadieniais pagal susitarimą.

TVARKANT TAUTINES MAŽUMAS RUSIJOJ

Lietuvių tauta niekada nepamirš, kad okupantai bolševikai iš Lietuvos išvežė maždaug kas dešimtą gyventoją, nublokšdami juos mirčiai požemio kasyklose, kanalu ir kelių tiesime ar kitose darbo vergų stovyklose, nuo kurių mažai tesiskyrė ir Sibiro kolchozai.

Toks likimas ištiko ne vien lietuvių, latvių, estų tautą. Tuo klausimu naują studiją davė istorikas dr. Aleksandras M. Nekrich, darbavęs Sovietų Sąjungos Mokslo akademijos istorijos institute. Kadangi jis istorines studijas vykdė stengdamasis parauti tiesias, o ne pateikiamas tarnauti, jam užsidarė galimybės skelbti savo studijinius raštus Sovietų Sąjungoje ir jis pasitraukė į vakarus, tapdamas tyrimų moksline Harvardo universiteto Rusijos tyrimų centre.

Siemiet neseniai W.W. Norton bendrovė New Yorke išleido jo naują veikalą "The Punished Peoples", kuris negalėjo pasirodyti už geležinės uždangos. Čia jis pateikia dokumentuotus faktus, kaip Sovietų Sąjunga elgėsi su savo mažumomis. Jau 1943 m. lapkričio mėnesį buvo panaikintos Karočių autonomiškas regionas ir visi tos tautybės gyventojai išvežti į centrinę Aziją. Pirmieji tik ten gyvenę rusai. Trėmimai buvo įvykdyti, kai dauguma tos tautybės vyrų tarnavo fronte raudonarmijoje. Buvo gabenami karo metu, kai vagonai buvo mirtinai reikalingi karinėms transportams.

1944 m. vasario mėnesį išvežti čečėnų tautos nariai. Tai liudija toks atsitikimas: vienas iš tremiamų — Tuša atstijo prie savo namų vartus, ir išskleides rankas tarė raudonarmiečių karininkui, atvykustam išvežti jų šeimos: "Aš čia gimiau, aš čia ir mirsiu. Niekur nevyksiu". Matydama pavojų, prie jo pribėgė marta su kūdikiu ant rankų, šaukdamas: "Tėve, tave jie nužudys". Karininkas įsakė raudonarmiečiui visus tris nušauti. Drebdamas raudonarmietis pratarė: "Nušautus vyrą, bet moters ir kūdikio nešausiu". Karininkas išitraukė revolverį, paleido šūvį į raudonarmiečio galvą, o paskiau nušovė Tušą, jo jauną marčią ir ant rankų laikomą kūdikį.

Cėčėnus išdeportavus, kad jų respublikos atkūrimas ateityje nebūtų įmanomas, ir jų gyventas vietas atkeldinti buvo užimti kiti. Rusai, taip pat iš Kaukazo sričių išdeportavo balkarus.

1943 m. gruodžio 27-30 d. buvo iš Sibiro ir centrinės Azijos burtis išvežti kalmukai, kurių Kalmukijoje buvo 48,6 proc. gyventojų, kas sudarė apie 107,250 žmonių. Kad nenaistautų raudonojoje armijoje tarnaujantieji kalmukai vyrai, jie buvo išimti iš karinių dalinių ir suvaryti į darbo batalionus. Sovietų raudonosios armijos generolinio štabo viršininko pavaduotojas M. Štemenko savo memoruose vėliau pažymėjo, kokių sunkumų turėjo kariuomenė su ūtinais transportais, kai traukiniai buvo užimti totorių deportacija iš Krymo. Savaitę praslinkus po to, kai raudonoji armija iš Krymo išvarė vokiečius, jau visi totoriai buvo išvežti į Azijos gilumą.

Reikšminga, kad pats Chruščiovas dvidešimtajame komunistų partijos kongrese pripažino, jog abortuoti nebuvo jokio reikalo išdeportuoti tie žmoniai, kai jau vokiečiai buvo stumiami atgal.

— Kasdien skaityk ką nors, kad niekas kitas neskaityt. Kasdien mąstyk ką nors, kad niekas kitas nemąstyt. Negera visuomet būti pasinėrus vienodybėje.

Christopher Horley

Šalia minėtųjų Kaukazo ir Krymo tautų Maskva deportavo ir daugybę Volgos vokiečių. Tas rusų istorikas Nekrich liudija, kad 1940 ir 1950 m. dešimtmėčiai buvo planuojama iš pagrindinių industrinių ir politinių centrų deportuoti ir visus žydus. Istorikas minėtame veikalė paduoda slapto deportavimo dokumentus bei lietuvių, latvių, estų tautą. Tuo klausimu naują studiją davė istorikas dr. Aleksandras M. Nekrich, darbavęs Sovietų Sąjungos Mokslo akademijos istorijos institute. Kadangi jis istorines studijas vykdė stengdamasis parauti tiesias, o ne pateikiamas tarnauti, jam užsidarė galimybės skelbti savo studijinius raštus Sovietų Sąjungoje ir jis pasitraukė į vakarus, tapdamas tyrimų moksline Harvardo universiteto Rusijos tyrimų centre.

Siemiet neseniai W.W. Norton bendrovė New Yorke išleido jo naują veikalą "The Punished Peoples", kuris negalėjo pasirodyti už geležinės uždangos. Čia jis pateikia dokumentuotus faktus, kaip Sovietų Sąjunga elgėsi su savo mažumomis. Jau 1943 m. lapkričio mėnesį buvo panaikintos Karočių autonomiškas regionas ir visi tos tautybės gyventojai išvežti į centrinę Aziją. Pirmieji tik ten gyvenę rusai. Trėmimai buvo įvykdyti, kai dauguma tos tautybės vyrų tarnavo fronte raudonarmijoje. Buvo gabenami karo metu, kai vagonai buvo mirtinai reikalingi karinėms transportams.

1944 m. vasario mėnesį išvežti čečėnų tautos nariai. Tai liudija toks atsitikimas: vienas iš tremiamų — Tuša atstijo prie savo namų vartus, ir išskleides rankas tarė raudonarmiečių karininkui, atvykustam išvežti jų šeimos: "Aš čia gimiau, aš čia ir mirsiu. Niekur nevyksiu". Matydama pavojų, prie jo pribėgė marta su kūdikiu ant rankų, šaukdamas: "Tėve, tave jie nužudys". Karininkas įsakė raudonarmiečiui visus tris nušauti. Drebdamas raudonarmietis pratarė: "Nušautus vyrą, bet moters ir kūdikio nešausiu". Karininkas išitraukė revolverį, paleido šūvį į raudonarmiečio galvą, o paskiau nušovė Tušą, jo jauną marčią ir ant rankų laikomą kūdikį.

Cėčėnus išdeportavus, kad jų respublikos atkūrimas ateityje nebūtų įmanomas, ir jų gyventas vietas atkeldinti buvo užimti kiti. Rusai, taip pat iš Kaukazo sričių išdeportavo balkarus.

1943 m. gruodžio 27-30 d. buvo iš Sibiro ir centrinės Azijos burtis išvežti kalmukai, kurių Kalmukijoje buvo 48,6 proc. gyventojų, kas sudarė apie 107,250 žmonių. Kad nenaistautų raudonojoje armijoje tarnaujantieji kalmukai vyrai, jie buvo išimti iš karinių dalinių ir suvaryti į darbo batalionus. Sovietų raudonosios armijos generolinio štabo viršininko pavaduotojas M. Štemenko savo memoruose vėliau pažymėjo, kokių sunkumų turėjo kariuomenė su ūtinais transportais, kai traukiniai buvo užimti totorių deportacija iš Krymo. Savaitę praslinkus po to, kai raudonoji armija iš Krymo išvarė vokiečius, jau visi totoriai buvo išvežti į Azijos gilumą.

Reikšminga, kad pats Chruščiovas dvidešimtajame komunistų partijos kongrese pripažino, jog abortuoti nebuvo jokio reikalo išdeportuoti tie žmoniai, kai jau vokiečiai buvo stumiami atgal.

— Žmogus, rodas man savo turta, panašus į žmogų, rodantį man savo skurdą. Abudu jis manęs ieško išmaldų: pavytin, gaisis išmaldauja mano kaltės.

Ben Hecht

NENUTRUKSTANTI PABEGELIŲ SROVĖ

1945 - 1965 m. laikotarpį nuo komunistų pabėgo 24 milijonai asmenų

P. GAUCYS

Ligi šiol dar niekas neparašė išsamios istorijos pabėgėlių, kurie kasmet dešimtimis tūkstančių netgi su pavojingu gyvenimu pabėga iš komunistų valdomų kraštų: Rytų Europos, Kinijos ir Indokinijos. Jų skaičius nedidelis, palyginus su 24 milijonais asmenų, pabėgusių 1945 — 1965 m. laikotarpyje. Nors dabar pabėgimas žymiai sunkesnis, bet jis nestabdomas. Žmonės nepaiso kulkų, minų laukų, spygliuotų užtvarų, sargybinių ir jų šunų, perplaukia sūkuringas upes ar žvejų laiveliais leidžiasi į audringas jūras siekdami laisvės.

Bėga ir Sov. Sąjungos

Kasmet apie 70,000 asmenų stengiasi pasprukti iš Sovietų Sąjungos ir Rytų Europos. Jų daugumą sudaro Rusijos žydai ir vokiečiai, kurie palieka savo namus su valdžios nenoriai duodamais leidimais. Nuo 1970 m. iš Sovietų jau išvyko 125,000 žydų. Taip pat kasmet tūkstančiai vokiečių kilmės asmenų išvyksta iš Rusijos, Rytų Vokietijos, Lenkijos ir Čekoslovakijos pagal su Vakarų Vokietija pasirašytą sutartį. Kai kurie netgi išperkami, vokiečiams už juos sumokant didelės sumas. Kiek tikių yra, laikoma paslaptimi, nes komunistai nenori prisipažinti, kad visi norėtų išbėgti iš jų valdomo rojaus. Vakarietių duomenimis, apie 6000 pabėgėlių, daugiausia iš Rytų Vokietijos, atvyksta į Vakarų Vokietiją, šveicariją kasmet pasiekia apie 1000, o Prancūziją apie 700 asmenų. Per pastaruosius 15 metų apie 170,000 rytų vokiečių pabėgo į Vakarų Vokietiją.

Daugelis jų pasiekia laisvę keliaudami užsienyje su valdžios išduotais leidimais ir nebegrįždami. Bet šimtai kitų praveržia pro mirtimi gresiančias užtvaras. Tokių 1974 m. buvo 969, 1975 — 529. Norint pasprukti į Vakarų, reytų vokiečiams reikias nugalėti nepaprastai išmoningas barikadų sistemas, kokios kada nors buvo sugalvotos tautai izoliuoti nuo kitų. Tokiom barikadom įrengti nesigailėta bilijonų dolerių. Nesėkmingiausia iš jų juosia rytinį Berlyną.

Bet pabėgėliams dar sunkiau praveržti pro 840 mylių ilgio sieną, skiriančią abi Vokietijas, kuri nusagstyta spygliuotomis vielomis, žvalgymo bokštais, bunkeriais, proktorioriais ir minų laukais. Pasienio zonos medžiai iškirsti, namai nugriauti, visos plotas išartai ir išskaitos. Kai kurie plotai užminuoti specialiais

Pažymėtina, kad šis rusų istorikas Nekrich primena, kaip buvo išimti vagonai Pabaltijo valstybių žmonių vežami į Sibirą. Jis liudija, kad 1948 ir 1949 m. nauja Pabaltijo gyventojų trėmimų banga įvyko išvežant į centrinę Aziją ir Sibirą. Istoriko Nekrich liudijimu, tai buvo daroma kolo-nizacijos tikslais. "Siekiant atnaujinėti vietinių gyventojų kiekį", išvežtųjų vietą, kaip skelbia istorikas Nekrich, buvo vežami kolonistai iš Sovietų Sąjungos.

Istorikas Aleksandras Nekrich pats lankėsi Kryme, stebėjo trėmimų paliečius kraštus. Jis savo knygoje plačiai aprašo likimą ne vien trėmimais naikintų čečėnų, ingušų, balkarų, karočių, kalmukų, totorių, Volgos vokiečių, bet su užuojauta kalba ir apie ištremtus lietuvius, latvius, estus. Tai dar vienas Rusijos moksline liudijimu apie skaudžius trėmimus, sunkiai palietusius ir Lietuvą.

J. Pr.

7000 MYLIŲ PER Š. AMERIKĄ

J. KUČINSKAS

Oklahomos moderni istorija prasideda su 1830 metais, kada Amerikos kongresas įsakė 5 žymesnes indėnų gimines, gyvenančias į rytus nuo Missisipio upės, perkelti į naujas gyvenvietes, paskirtas specialiai tik indijonams. Nors perkėlimą turėjo saugoti sutartys, tačiau tas perkėlimas buvo atliktas pavartojus jėgą. Ypač žiaurus perkėlimas buvo 1838-39 metų žiemą. Tai Cherokee indėnų giminė iš Georgia buvo perkrautom. Tuo perkėlimo metu nuo bado ir šalčio apie ketvirtadalis žmonių išmirė. Tas perkėlimas buvo pavadintas "Trail of Tears".

Pravedus geležinkelį, daug baltų naujakurių ėmė keltis į šiuos derlingus žemes plotus, ypač į vakarinę jų dalį. Ilgainiui ši teritorija buvo padalinta į dvi dalis. Vakarinė dalis, kurioje baltieji kūrė savo gyvenvietes, gavo Oklahoma vardą, gi rytinė dalis, kur prievarta buvo įkurinti indėnai, gavo "Indian Territory" vardą. Abi teritorijos prašėsi būti priimamos, kaip atskiros valstijos, bet jų prašymas buvo atmestas. Vėliau abi teritorijos susijungė, gavo Oklahoma vardą ir 1907 buvo įjungta į Uniją, kaip 46 valstija.

1897 metais Oklahomoj buvo atrasta alyva ir jau 1904 metais ji vyraavo alyvos gamyboj. Žemės ūkis taip pat gana stiprus, nes Oklahomos raudonžemis labai derlingas. Tik čia kadaise buvo padaryta didžiulė klaida, kurios pataisymas kainavo daug darbo ir lėšų. Mat, niekas neatkreipė dėmesio, kad artai prerijs, suardoma žolė ir jeigu dideli žemės plotai paliekami be jos dangos, sausra ir vėjas gali viską naikinti. Čia taip ir atsitiko. Dideli perijų plotai buvo išarti, po to pasitaikė sausra ir pakilęs vėjas didelę

Daugelis mėgina įsibrauti į laivelius, kursuojančius tarp Hong Kongo ir Kinijos pakrantės. Galiausiai ten atsidūrė, jie kenčia didelį vargą, nes būdami nepatyrę, paprastai darbininkai sunkiai gauna darbą ir labai žemai atlyginimą. Bet daugelis jų išsigelbsti, nes JAV konsulatą Hong Konge kasmet išduoda 10,000 vizų Hong Kongo piliečiams atvykti į JAV, o Kinijos piliečiams — 30,000 vizų. Mat, tokia yra dabartinė kongreso nustatyta kvota.

Bėgliai iš Indokinijos

Daug blogesnis Indokinijos pabėgėlių padėtis. Per beveik dešimt metų nuo komunistų įsilejimo Vietname, Kambodijoje ir Laose, daugiau kaip 250,000 pabėgo iš jų valdžios. Tačiau tūkstančiai kitų prarado savo gyvybes už norą pasiekti laisvę, nes buvo suaudyti ar prigrėdė jūroje, beviltiškose pastangose kur nors atsidurti. JAV priėmė apie 144,000 pabėgėlių. Prancūzija apie 25,000, Kanada 6000. Tailandė 75,000 dar tebeilaukia, kad kokia valstybė juos priimtų. Iš Vietnamo daugelis bėgo, bijodami represijų už jų tarnybą amerikiečiams ir Saigono vyriausybei. Tūkstančiai bėgo ir vis dar tebebėga, negalėdami pakelti komunistų priespaudos ir skurdo. Apie 1,500,000 pietų vietnamiečių buvo išvaryti į "naujas ūkines zonas" kraštų gilumoje persiauklėti. Ten, jeigu išliko gyvi, džiunglės jie turi paversti dirbamais laukais. Ten tokios sunkios sąlygos ir bėdas, kad tūkstančiai labiau nori nusižudyti, negu kęsti nepakeliamą gyvenimą.

Komunistinė Kambodija, sandariai užsidariusi nuo pasaulio, badu išmarino ar kitais būdais sunaikino apie du milijonus savo gyventojų, išvarydamas juos į krašto gilumą be jokių maisto išteklių. Dabar net buvęs komunistų užtėjęs sen. Mac Governas reikalauja į Kambodiją pasiųsti tarptautinę kariuomenę gyventojų žudymui sustabdyti. Iš visos Indokinijos komunistų ne tik žiaurus Laosas. Jis tik 50,000 buvusių dešiniųjų išsiuntė į perauklėjimo stovyklas.

Nepaisant jau nusistovėjusios santvarkos, kiekvieną mėnesį 100 kambodiečių ir laosiečių atbėga į Tailandą. Vietnamiečiams jėra rypti ir "naujas ūkines zonas" kraštų gilumoje persiauklėti. Ten, jeigu išliko gyvi, džiunglės jie turi paversti dirbamais laukais. Ten tokios sunkios sąlygos ir bėdas, kad tūkstančiai labiau nori nusižudyti, negu kęsti nepakeliamą gyvenimą.

Nepaisant jau nusistovėjusios santvarkos, kiekvieną mėnesį 100 kambodiečių ir laosiečių atbėga į Tailandą. Vietnamiečiams jėra rypti ir "naujas ūkines zonas" kraštų gilumoje persiauklėti. Ten, jeigu išliko gyvi, džiunglės jie turi paversti dirbamais laukais. Ten tokios sunkios sąlygos ir bėdas, kad tūkstančiai labiau nori nusižudyti, negu kęsti nepakeliamą gyvenimą.

Vakary Vokietijos kancleris Helmut Schmidt yra dabavęs samatininkas. Neseniai jis nolygavo šachmatiniam šachmatų žaidime prieš Koelno didmeisterei Robertą Huebner ir pralaimėjo

Vakary Vokietijos kancleris Helmut Schmidt yra dabavęs samatininkas. Neseniai jis nolygavo šachmatiniam šachmatų žaidime prieš Koelno didmeisterei Robertą Huebner ir pralaimėjo

vakary Oklahomos dalį nupūtė, palikdamas tik dykumą. Vėliau, su irigacija, vandens rezervuarais ir planingu ūkininkavimu, praetis klaidos buvo atitaisytos, žemė vėl tapo derlinga ir dulkų dienų pavojai jau yra praeję.

Ivažiujam į Oklahomos miestą su 350,000 gyventojų. Tai valstijos sostinė. Žymus gyvulių prekybos centras. Aplinkinį miestą, kartais net jo ribose, matosi daugybė alyvos šulinių, kurių čia priskaitoma per 20,000. Kai kurie iš jų yra net iki vienos mylios gilumai. Taip pat čia yra žymi aviacijos pramonės su didžiulėmis kariuomenės aviacijos bazėmis. Miesto centras, apimamas 6 didžiulius blokus, labai gražus ir gerai išplanuotas. Čia įsikūrę visos svarbesnės miesto ir valstijos įstaigos; čia taip pat yra didžiulis miesto teatras su 3200 vietų. Įdomus yra cowboy ir Amerikos vakarų praeities centras, kur gali rasti pirmųjų emigrantų kaimelius, indijonų kiemus, kasyklų įrengimus, įvairių rūšių šautuvus, baltus. Diagramos ir paveikslai rodo santykiavimą tarp įvairių žmonių grupių. Daugybė garsių dailininkų paveikslų vaizduoja Amerikos vakarų žymesnius įvykius, žmonių pastangas bei pasiektus laimėjimus. Mieste daugybė muziejų bei kitokių išsioriųjų pastatų, kuriuos gerai apžiūrėjęs, pajausi tikrą Amerikos vakarų pulsą ir supras pirmųjų pionierių nuotakas.

Pervaziavę gražiai žaliuojančias lygumas, su gražiomis farmomis ir daugybę gyvulių ganyklose, įženšiam į Texas valstiją. Čia irgi lygumomis, bet niekur nesimato jokio medelio. Vaizdas gana nuobodokas. Texas savo didumu yra antroji valstija po Alaskos, užima 267,339 kvadratinį mylių teritoriją ir gyventojų turi 11,197,000. Keliauninkai apie Texas taip sako: "Saulė pakilo, saulė nusileido, ir vis dar nepalikom Texas".

Aplankom Amarillo miestą su 127,000 gyventojų. Tai yra alyvos ir dujų centras. Dujų vamzdžiai čia išvedžioti ir tolimas krašto vietas. Čia yra pats di-

NUOTAIKOS BALTUOSIUOSE RĖMUOSE

Žymiosios moterys ir domėjimasis lietuvių reikalais

GRAŽINA KRIVICKIENE

Pora mėnesių nebuvo Baltųjų rūmų spaudos skyriuje, buvo įdomu ten nuvykti. Susirinkusius korespondentus, spaudos skyriaus pareigūnas nulydėjo į tą dieną vykusią prezidento spaudos konferenciją.

Spaudos skyriuje prie sienos greta oficialiųjų Baltųjų rūmų skelbimų-press releases kabėjo keli ranka užpildyti lapai žinių agentūrų asmenų, norinčių vykti su prezidentu ir jo šeima į atostoginę dviejų savaitių kelionę. Paskelbta smulki kelionės dienotvarkė ir kitos smulkmenos, žinotinos korespondentams vykstantiems su prezidentu.

Po kelių dienų, rugpjūčio 24 dieną, Washingtonė likusieji prie Baltųjų rūmų akredituoti korespondentai rinkosi į prezidento asistentės Anne Wexler spaudos konferenciją, kurią suruošė spaudos žmonėms gerai pažįstama, turinti savo korespondentų grupę Sarah McClendon.

Susidomėjimas šia konferencija buvo didelis, nes Washingtonė spaudoje buvo pasirodė keli straipsniai apie aukštose pareigose esančias moteris Midge Constanza ir Anne Wexler.

Midge Constanza iš pareigų pasitraukė, nes ji kurtis atsisakė neįsitraukti į prezidento politiką, tačiau pasilikdama savo pareigose ligi rugsėjo 1 dienos. Ji keliais savo pareikimais kiek sarkastiškai atsiliepė apie prezidentą.

Anne Wexler, paskirta prezidento asistente nuo gegužės 1 dienos, Washingtonė spaudoje buvo pavaizduota kaip kontraversinė asmenybė. Ji buvo rėmusi "Priešintis karui" judėjimą (Anti-War movement), buvusi Rolling Stone žurnalo leidėjų grupės narė, 1968 m. demokratu

Oficialiais duomenimis, du trečdaliai tokių pabėgėlių niekad nepasiekia savo tikslo. Vienus nušauja sargybiniai, jiems bėgimui išplaukti, daugumas kitų žūsta audringam vandenynė. Tačiau ir laimingai pasiekę Tailandą atsiduria bėdoje, nes jis perpildytas gyventojų ir nenori priimti svetimų žmonių. Jų nepriima ir Filipinai, Hong Kongas, Japonija ir Malazija. Jeigu koks gailėstingas laivo kapitonas pasigali nelaimingųjų, tai paskui turi tūkstančius mylių plaukinti, kol randa valstybę, sutinkančią tuos pabėgėlius pas save priimti nors ir laikinai.

Pagalina dar reikia pažymėti, kad iš Castro valdomos Kubos vyriausybės ir vaikai tik per 51 dieną pasiekė Australijos krantą.

konvencijos delegatė. Ji vertinama kaip gabi politikė — strategė, dirbusi liberališkų kandidatų (Mc Carter, Mc Govern, Muskie) rinkimuose, tačiau, jiems pralaimint, perėjusi dirbti galimų laimėtojų pusėn, demokratų laikiniam komitete paremdama Jimmy Carterio kandidatūrą.

Kai Jimmy Carteris buvo išrinktas prezidentu, Anne Wexler buvo paskirta Prekybos departamento sekretoriaus pavaduotojo asistente ir nuo gegužės 1 dienos pašokusi į atsakingas prezidento asistentės pareigas. Kai kurių korespondentų teigimu prezidento populiarumo rodikliui krentant, ši gabi politikė esanti reikalinga prestižui pakelti, ypač, kad ji turinti gerus santykius su spaudos žmonėmis.

I Sarah McClendon ruošiamą spaudos konferenciją susirinko gausus korespondentų būrys, išskodamas progos pasikeisti mintimis su Anne Wexler ir pabuvoti su Sarah McClendon, kuri sugeba pateikti aštrius klausimus spaudos konferencijos prezidentams, aukštesnės valdžios pareigūnams ir politikams. Neseniai ji yra išleidusi knygą "My Eight Presidents" — nuo Roosevelto ligi Carterio, kuriuos ji įdomiai apibūdina, kuriuos ji įdomiai apibūdina, kuriuos ji įdomiai apibūdina, kuriuos ji įdomiai apibūdina.

Prezidento asistentė Anne Wexler padarė labai gerą įspūdį, kaip gerai žinanti įvairias Baltųjų rūmų — vyriausybės vidaus ir užsienio problemas. Ji yra aštrios orientacijos ir gera kalbėtoja, grakščiai, bet kartu ir stipriai reikiantis savo mintis. Šiai 40 metų moteriai yra pavesta daug svarbių pareigų, kurių svarbiausią yra nukreipta į vystymą ir taisymą Baltųjų rūmų pastangų palaikyti prezidento politinius sprendimus, čia įtraukiant suinteresuotų grupių ir atskirų asmenų į šios politikos paruošimą ir vykdymą. Ji visuomet galinti kalbėtis su prezidentu ir dalyvauti sprendimuose pilietinių tešų, saugumo ir kt. klausimais.

Savo atsakymuose į korespondentų pateiktus paklausimus, lietuviams jos veikia, ji pastebėjo, kad ji palaikanti ryšius tarp vyriausybės ir kongreso, su spauda, 17 agentūrų, visuomeninių ir tautinių organizacijų, įmonių žmonių, norėdama patirti jų reikalus.

(Nukeita i 4 psl.)

džiausias pasaulio heliumo fabrikas. Garsus yra Magnas, kuris paskirtas dalei, muzikai ir dramai. Gražus yra gėlynų sodas su tūkstančiais įvairiaspalvių gėlių. Garsi yra Boys Ranch, kur patalpinti įvairių nelaimių paliečiai. Jie čia auklėjami ir kartu atlieka įvairiausius ūkio darbus.

Perkirtę Texas dalį, įvažiujam į Colorado valstiją. Tai kalnų ir slėnių, gilių kiauurmių, su kalnų upeliais bei apleistais kaimais valstija. Oras sausas, vasarą karšta, žiemos šaltes su daugybe sniego.

Colorado Springs

Tai gražus kurortinis miestas su mineraliniais šaltiniais. Šaltinių vanduo naudojamas gydymo tikslams ir buteliuose parduojamas po visą kraštą. Miestas įsikūręs pakalnėje, o viršuje matosi snieguoti kalnai. Labiausia turistų lankoma vieta yra Pikes Peak. Ta viršūnė jau iš tolo matoma, nes tai yra aukščiausia vieta visam kalnų ir siekia 14,110 pėdų aukštį. Žyruotas kelias veda į tą aukštumą. Tik gerai patyrusiems vairuotojams ir su gerų stabdžių mašina, verta pamėginti keltis į tą kalną. Mažiau drąsius turistus veža patyrę vairuotojai su specialiom mašinomis. Mūsų grupės vairuotoja buvo jauna moteris. Ji surinko 12 keleivių (tik tiek vietų buvo jos mašinoje) ir pasuko tais vingiuotais kalnų keliais. Nors tas kelias yra tik 8 mylių ilgio, bet kelionė ten ir atgal su trumpais sustojimais įdomesnė vietoje trunka 4 val. Kelias vis suka ir suka aplinkui kalną, kol pasiekiamas jo viršūnė. Mūsų vairuotoja gerai susipažinusi su visa aplinkuma, gerai pažįsta įvairias uolų formacijas, gerai žino visus įvykius, surištus su šiuo įdomiu parku, todėl teikia įdomius paaiškinimus, kartais įmaišydama ir nemažą dozę humorio. Mes džiaugėmės, kad savo mašiną palikome pajūroje. Pasinaudojom ekskursine, nes pakely sutikom nemažą turistų su nuosavom mašinomis, kurie buvo tikroji bėdų.

(Bus daugiau)

KALINIUI VIKTORUI PETKUI STENGIANČIS PAGELBETI

Kartu siektina laisvė ir ginami nuteistieji

ALGIMANTAS S. GEČYS

Sovietų Sąjunga, pamynusi Helsinkio akte esančius susitarimus, pajaukti Vakarų valstybes pasirinko Pavergtų tautų sąvaite nuteisti disidentus Anatoly Ščaranskį, Aleksander Ginzburgą ir lietuvių rezistentą Viktorą Petkų. Amerikiečių spauda dėl mums gerai suprantamų aplinkybių pagrindinį dėmesį skyrė Ščaranskui ir Ginzburgui, vos keliomis eilutėmis paminėdami Petkų. Petkų minint, ne vienu atveju nemaloniai nuteikdavo iš rusų kalbos pavardės vertimas „Pyktus“. Šiai padėčiai esant, laisvinimo srities darbuotojams teko sukrusti ir lietuvių patrioto bei rezistentų nuteisimo visomis išgalėmis reklamuoti svetimųjų tarpe.

Cia bent dalinai supažindinama su JAV LB Visuomeninių reikalų tarybos veiklos užkuliais, stengiantis V. Petkui pagelbėti.

Pažintis su Aleksejeva

Šių metų pradžioje dalyvaujant Valstybės departamentu susauktose konferencijose buvo prognozuojama, kad Maskvos Helsinkio grupės narys Liudmila Aleksejeva. Apstojome tada mes ją ratu — Aušra Zerr, Dalia Jakienė, Alg. Gureckas, Vincas Rastenis, Alg. Gečys — ir klausinėjome apie V. Petkų ir Lietuvos (Vilniaus) paklusimui Helsinkio konferencijos sutartims sekti grupės veiklą. Šiltai ji atsiliepė apie V. Petkų, kurį vienintelį iš lietuvių grupės narių pažinojo. Apie Tomą Venclovą ir E. Finkelsteina buvo girdėjusi. Paklausta apie pažintį su Simu Kudirka, pasisakė, kad su juo susipažinusi jau būdama Amerikoje.

Pokalbio metu Aleksejeva, kaip apspisusios lietuvių ragino stipriau veikti. Trumpai supažindinę su LB-nės veikla žmogaus teisių srityje, ją paprašė savo pranešimose nepamiršti paminėti Lietuvą ir lietuvius. Pažadėjo ir ištesėdama. Liepos 11 d. liudydama Washingtono kongr. Dante B. Fascell pirmininkaujamam Europos saugumo konferencijos komisijos apklausinėjime, ji prisiminė Petkų, Balį Gajauską ir Lietuvos Helsinkio grupę. Savo liudijimą ji baigė žodžiais: „Jie tiki ir vilia, kad Vakarai ras užtektinai teisingų ir toli matančių asmenų, tarp politikų ir visuomenininkų, kurie išdrįs remti Helsinkio grupių veiklą sovietuose. Aš tikiu, kad mano kolegų likimas bus neužmirštas ir nenustelbtas šaukiančiųjų svarstyti prekybos, kreditų, technologijos ir kultūros sutartis.“

Biografinių žinių ir nuotraukų beieškant

Gegužės mėnesio pabaigoje

BALTUOSIUOSE RŪMUOSE
(Atkelta iš 3 psl.)

kalus, pageidavimus, problemas ir paskatinti atskirus asmenis ir grupes palaikyti prezidento siekimus.

I visus korespondentų iškeltus klausimus ji atsakinėjo išsamiai, nuodėdžiai. Jautėsi jos išgyvenimai ir sunkų ir atsakingą darbą. Iš formalios konferencijos nuotauka pasikeitė ir draugiškus pasikalbėjimus.

Po konferencijos jūsus korespondentė turėjo progos su Anne Wexler kiek pakalbėti. Ji pasakė, kad prieš porą dienų ji kalbėjo su grupe lietuvių ir paminėjo kelias pavardes, pasiteiravo, ar man yra žinomi Zerr, Česonis, Gečys. Jų siekimus ji vertinanti ir stengiasi su lietuviu, kurį ji palikė puikų išpūdį, bendradarbiauti ir jiems pagelbėti. Su malonia jai staigos pareigūne sutarė po kuro laiko susitikti.

Yra numatyta paskirti ir buvusios prezidento asistentės Midge Constanza vietą Žemės ūkio departamente pareigūne, 33 metų Sarah Weddington, teisininkė, buvusią Texas atstovų rūmų nary.

JAV LB Visuom. reik. tarybos pirmininkė Aušra Zerr kreipėsi JAV Europos saugumo konferencijos komisijos pareigūnais su prašymu parūpinti biografinių žinių ir nuotraukų Lietuvos Helsinkio grupės narių. Paprašyta žinių apie keturis asmenis, nes informacija apie T. Venclovą komisija turinti. Teko skubiai kibiti ir darba, nes žinioms sutelkti tekdavė tik savaitę laiko. Aušra Zerr telefonu kontaktavo kitus laisvinimo veiksmus, redakcijas, pavienius tautiečius. Deja, rezultatai buvo menkoki — trūkstam faktinės informacijos, informacija esanti išmėtyta, giminių tarpe vyravau baimė žinias suteikti, kad artimiesiems Lietuvoje „nepakenktų“. Keista, kad Lietuvos Helsinkio grupės nariai savo gyvybę stato į pavojų, o jų giminių Vakaruose atsisako suteikti apie juos žinias ar nuotraukas.

„Draugo“ redakcijai tarpininkaujant, pavyko gauti V. Petkaus nuotrauką. Kitų Lietuvos Helsinkio grupės narių nuotraukų nesurasta arba giminės atsisakė duoti. Pageidautas žinias teko išrankioti iš įvairių šaltinių, daugiausia „LKB Kronikos“, ir tuo išpildyti komisijos prašymą. Už suteiktą komisijai pagalbą JAV LB krašto valdyba gavo nuodėdžią kongr. Dante B. Fascell padėką.

Šių faktų gal ir nevertėtų minėti, jei jie vėl neįskeltų esamus laisvinimo darbo trūkumus ir svarbą turėti visus veiksmus jungiant informacijos centrą. Prieš kaltindami informacijos srityje mes visur nustelbiančius žyds, prisiimkime kaltę ir sau dėl nepasiruošimo netikėtumams ir planingos veiklos neturėjimo.

Informuojama spauda ir valdžios įstaigos

Viktorą Petkų teisiškai, JAV LB Visuom. reik. taryba 80-čiai pagrindinių JAV laikraščių išstuntinėjo jo asmeninę biografiją, prie jos prijungdama ir nuotrauką. LB atstovai tarpininkavo valstybės departamente (pas Baltijai skyrus viršininką T. Girth ir sovietinių santykių pareigūną J. Huff), JAV Tautinio saugumo taryboje (pas Rytų Europos reikalams skyrus viršininką R. King), „JAV Europos saugumo konferencijos komisijoje“. Minėtose įstaigose buvo prašyta dėti pastangas viešum išskirti Petkaus nuteisimo aplinkybes, o ne tik Ginzburgo ir Ščaranskio. I pirmuosius nusiskundimus dėmesio kaip ir negauta. Papildomai spaudžiant, liepos 17 d. (keturioms dienoms praėjus nuo Petkaus nuteisimo), pasekretoriaus H. Carterio III žinioje dirbęs Valstybės dept. pareigūnas spaudai pareiškė: „Mes smerkiame Vilniuje suteiktą sunkią bausmę Viktorui Petkui, lietuvių žmogaus teisių aktyvistui ir vienam iš grupės steigėjų sekti sovietų paklusimui Helsinkio sutartims. Sovietų darbo stovyklų vėteranas V. Petkus buvo nuteistas sunkia bausme — trimis metais kalėjimo, 7 metais darbo stovyklos ir po to 5 metais ištėrimimo už „anti-sovietinius“ pasireiškimus“.

Spaudžiami Baltieji rūmai

Skundą dėl JAV valdžios įstaigų vykdomo ignoravimo, Petkų nuteistų, reikėjo nukreipti į Baltuosius rūmus. Čia dėmesį į LB-nės skundą atkreipė tautybių reikalais besirūpinanti pareigūnė Victoria Mongiardo. Jis paprašė lietuvių nepasitenkinimo motyvus išdėstyti raštu. Liepos 17 d. JAV LB ryšininkas Washingtono Alg. Gureckas tokį raštą jai asmeniškai įteikė. Rašte išdėstyta, jog LB pritarianti Sovietų žydų disidentų veiklai ir jų siekimams emigruoti į Izraelį. Tačiau iš Baltųjų rūmų pageidaujame geresnio reikalo balansavimo, nepa-

mirštant kitų tautinių grupių ir lietuvių katalikų sąjūdžio, kurio narys yra V. Petkus. JAV krikščionys domisi lietuvių katalikų sąjūdžio veikla, o kitos Sovietų pavergtos krikščioniškos tautos su lietuvių sąjūdžiu identifikuoja. JAV vyriausybė ir visą tai turėtų atkreipti dėmesį.

A. Gurecko paruoštą laišką V. Mongiardo nukreipė savo viršininkai, prezidento asistentė, Anne Wexler. Jai Petkaus klausimas ir Amerikos lietuvių rūpesčiai jau būvę žinomi, nes dalyvavusi birželio 13 d. JAV LB krašto valdybos pastangomis išrūpintame pasimatyme su JAV su JAV viceprezidentu Walter F. Mondale ir ne vienu atveju A. Vexler savo nuodėdumą lietuviams parodžiusi.

Tolimesni eėjimai, kurie V. Petkaus reikalui buvo daromi Baltuosiuose rūmuose, nėra žinomi. Mandagumas neleidžia dėl jų teirautis. Paminėtina, kad liepos 20 d. vėlyvą popietę JAV LB krašto valdybos vicepirm. Rimą Česonį V. Mongiardo painformavo, kad vakare įvyksiančios spaudos konferencijos metu prez. J. Carteris paminėsias V. Petkaus nuteisimą.

Baltųjų rūmų pareigūnų suteikta žinia pilnai pasitvirtė. Skubiai apie įvyksiantį prezidentinį pareiškimą telefonu buvo painformuoti „Draugo“ ir „Dirvos“ redaktoriai (kitiems nepaisiskambinta), „Margočio“, „Laisvės Žibūrio“ radijo programų vadovai. Ju prašyta spaudos konferenciją televizijoje stebėti ir, faktui pasitvirtinus, talkinti LB-nei prez. Carteriui pasiūnciant padėkos laiškus.

Pradedama spaudos konferencija. Pristatomas JAV prezidentas. Seka jo pranešimas dėl vieno Baltųjų rūmų pareigūno atsisakymo. Priinama prie žurnalistų paklausimų. Disidentų klausimu pirmąjį klausimą pateikia veteranė Helen Thomas. Jai atsakydamas JAV prezidentas pareiškia: „Aš noriu pastebėti, kad šalia išgarsintų disidentų yra nuteistas ir lietuvis Viktoras Petkus...“ (Citata iš skubiai darytų užrašų. A. Gė.).

Petkus ir JAV katalikai

Pagrindinius kontaktus su JAV katalikų centrinėmis įstaigomis ir spauda yra išvystęs kun. K. Pugevičius, sėkmingai besidarbuojas LRB šaltos. Liet. Vyčių ir JAV LB Visuom. reik. tarybos veikloje. Kun. Pugevičius Petkaus reikalui padarė pirmus kontaktus ir, išvykdamas kapelionauti į jaunimo stovyklą „Neringo je“, jo išpareigojimus testė paprašė Aušrą Zerr. Jų abiejų rūpesčių ir buvo informuojama Amerikos katalikų žinių agentūra ir svarbesnieji katalikų savaitraščiai.

Nuo 1914 Metų

Midland Savings aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalus visų mūsų apylinkėse.

Dėkojame Jums už mūsų parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti Jums naudingi ir ateityje.

Sėskaitos apdraustos iki \$40,000.00

FRANK ZOGAS, President

267 W. 60th Street, Chicago, Ill. 60629 Phone 925-7400

5% paid quarterly 4 Year Savings Certificates Minimum \$5,000

7% All accounts compounded daily — Passbook Savings

Kai disidentai buvo nuteisti, teko netikėtai patirti, kad sekančią dieną (liepos 19) Washingtono katalikų, protestantų ir žydų dvasiškiai organizuoja pamaldas —vigiliją ir ruošiasi vyksti į Sov. Sąjungos ambasadą ir ten įteikti protesto laišką dėl Ginzburgo ir Ščaranskio nuteisimo. Ir vėl Petkus užmirštas! Ieškome pagalbos. Jon ateina Washingtono Katalikų lygos religinės ir civilinės teisės pirmininkas Anthony F. Czajkowski. Liepos 19 d. ankstyvą rytą jis nuveža laišką JAV Katalikų konferencijos generaliniam sekretoriui vysk. Thomas C. Kelly. Laiške prašoma, kad „tinkamas dėmesys būtų suteiktas lietuvių katalikų aktyvistui Viktorui Petkui, gavusiam didesnę bausmę už kitus disidentus... Nors yra svarbu ir tikslinga reikalauoti teisingumo Ščaranskui ir Ginzburgui, mes manome, kad Petkus likimas neturi būti užmirštas“. Į prašymą vysk. Kelly atsilgė teigiamai. Vigilijoj ir protesto laišką Petkus pavadė figūravo su išgarsintais disidentais.

Reikia priminti, kad lietuviškam reikalui talkino rusė disidentė ir lenkas katalikas. Baltuosiuose rūmuose Petkui rūpinosi italų ir žydų kilmės moterys. O kad taip visi užmirštume praeities nesantaikas, nuoskaudas ir ginčus ir darbuotumėmės drauge, siekdami laisvo žmogaus ir nepriklausomų tautų.

— Niekas, likęs palaidas, niekad nepateikia jokios kurybos. Joks arkiys neveža kur nors, kol nepakinkytas. Jokie garai ar dujos nekad nesuka kokio variklio, kol nesuvaržyti. Jokia Niagara niekad nepavirto į šviešą ar jėgą, kol neuventkta. Joks gyvenimas niekad nekyla aukštyn, kol nėra koncentruotas, dedikuotas, disciplinuotas.

Harry E. Fosdick

PLUMBING

Vonių, virtuvės, slinkų ir vandens šildytuvų specialistai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkos vamzdžiai išvalomi elektra. Galite kreiptis nuo 7 iki 8 val. ryto arba po 5 val. vakaro.

SERAPINAS — 636-2960

THE BALTIC NATIONS

naujas anglų kalboje veikalas, kurį sudaro trys dalys. Pirmoji pateikia Baltijos Valstybių istoriją bei politinę struktūrą, antroji — saugumo sietus sritinėje integracijoje, trečioji — II D. karo įtakos analizę tautinių ir tarptautinių požiūrių. Veikalas gražiai išleistas ir tinka bet kokiai progai amerikiečiams įteikti kaip dovaną. Kaina \$12.00. 320 pusl. Užsakyti patu

DRAUGAS, 4545 West 63rd Street, Chicago, Ill. 60629

Illinois gyventojai pridėda 60c mokesčio ir persiuntimo išlaidoms

MIDLAND SAVINGS

& LOAN ASSOCIATION

440 Archer Avenue, Chicago, Ill. 60632 Phone: 254-4479

629 S. Harlem Avenue, Bridgeview, Ill. 60455 Tel. 588-9488

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

ISNUOM. 4 kambarių butas. 2-jį miegam. 4334 So. Rockwell St. Skambinti 847-4336

Isnuom. Marquette Rd. ir Kedzie apyl. liuksusinis vieno miegamo butas. Kilimas. Pečius ir šaldytuvas. 200. dol. mėn. Skambinti: 656-6599.

REAL ESTATE

ST. TURIBIUS
6 rooms, 4 bedrooms. West of Pulaski. Only \$57,500.00. T. J. M.

RE/MAX
south, inc.
361-1300

Savininkas parduoda gerai užlaikytą mūr. namą apie 28 metų senumo. 70 ir Campbell apyl. 2 butai — 5 kamb. ir 4 kamb. Skambinti po 5 val. vak., sekmi. ir šešt. visą dieną tel. 778-5039.

66 ir Homan. Tinka didelė šeima. 4 miegamų rezidencija. „Cathedral“ lubos. 1½ vonios, 2½ maš. garažas, šoninis įvažiavimas. \$71,500.

68 ir Rockwell. 2-jų butų po 5 kamb. medinis namas. Pilnas rūsys. 2 maš. garažas. Zemi takai \$26,900

66 ir Rockwell. 3-jų butų mūr. 6 kamb. ir 2 po 3 kamb. Gerai išlaikytas namas, 3 atskiri gildymai. Naujas 2 maš. garažas. Tik \$45,000.

45 ir Talman. 2-jų butų medinis — 5 ir 4 kamb. Tik \$26,500.

40 ir Artesian. 2-jų butų medinis Geros pajamos. Garažas. \$26,900

Jei galvojate
PARDUOT, NUOMOT AR APDRAUST
Jūsų nuosavybę, prašome kreiptis į
Budraitis Realty Co.
4243 W. 63rd Street
Tel. — 767-0600

KAS VERTINGA

2-jų aukštų mūro namas ir 2 auto garažas. Apie \$6000.00 pajamų. Naujas stogas ir gazu šildymas. Apsauga nuo potvynio. Alum. langai. Galite pirkti už \$41,800.00.

Modernus 15 metų mūro namas. 2 butai ir profesionali liuksus ofisai patalpos. Daug priedų. Marquette Park. Aukšta kokybė. \$50,000.00.

Gražus platus sklypas ir garažas Marquette Parke. Vertingas pirkėjui

Valdis Real Estate
2625 West 71st Street
Tel. 737-7200 ar 737-8534

Namas — Svaigonių: 3 butai, 4 vonios, centralinis šildymas, atskiras slėptuvė, 3 auto garažas, 2 balkonai. Patlo, Marquette Parke centre.

Mūr. būgvalov. 3 miegam. Gražiai užlaikytas. \$34,000.

Namas ir taveras - svetainės būklė. \$80,000.

Mūr. namas. Didelis taveras, salis apie 200 svečių. 2 butai po 6 kamb. \$38,000.

SIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax
2951 W. 63rd St., 436-7878

MARQUETTE PARK

4 butų mūrinis. Gazu šildymas. Garažas. Numazinta kaina — \$54,900.

19 metų mūrinis. 5½ kamb. (3 mieg.). Gazu-oru šildymas. Art St. Louis ir 77 St. Padarykite pasiūlymą.

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas — Pardavimas
Valdymas
Draudimas — Income Tax
Notaratas — Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVICIUS
6455 S. Kedzie Ave. — 778-2233

Perskaityt „Draugą“ duokite jį kitiems pasiskaityti.

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir Paprastos. Radijai Stereo ir Oro Vėsintuvai. Pardavimas ir Taisymas

MIGLINAS TV

2348 W. 69th St., tel. 776-1498

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

Ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.

Chicago, Ill. 60632, telef. 927-5880

VALOME

KILIMUS IR BALDUS

Plaukame ir vaškuojame visų rūšių grindis.

J. BURNYS — Tel. RE 7-5168

10% — 20% — 30% pigiau mokėsite už apdraudą nuo ugnies ir automobilių pažeidimų.

FRANK ZAPOLIS

3206½ West 95th Street

Chicago, Illinois

Telef. GA 4-8454

A. VILIMAS

MOVING

Apdraustas perkaramas

Įvairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

PACKAGE EXPRESS AGENCY

MARIJA NOREIKIENE

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

Labai pageidaujamos geros rūšies prekės. Maistas iš Europos sandėlių.

2608 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629.

TEL. — WA 5-2737

NAMŲ APSITVARKYME

Ruošiatės ką perstatyti, pakeisti, atnaujinti. Garažą. Viduje ar iš lauko namo. Rūpinatės? Visuomet čia Jums su patyrimu, už priemonę kainą padės, skambinant po 6-tos v. vakaro

TELEFONU 476-3950

D E M E S I O

VIZITINIŲ KORTELIŲ REIKALU

★

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriui jas plačiai naudoja. Bet tinka ir visų luomų atstovams turėti gražias vizitines korteles.

Kreipkitės į „Draugo“ administraciją visais panašiais reikalais. Būsime patenkinti mūsų patarnavimu.

Apie moką skelbtis dien, DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gl skaitomas kai toje yra visiems prieinamas.

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

— Paruošė —

Dipl. teis. Pranas Šulas

Testamentai su legalizomis formomis bei afdavimais jau gaunami

Tai nauja pagerinta laida

Cia nuosekliai aptariamas testamentų reikalingumas ir jų galia bei nurodoma jų forma ir paduodami pavyzdžiai ne tik pagal JAV-se veikiančius įstatymus, bet ir Vokietijoje, Anglosaksų pasaulyje bei Nepriklausomoje Lietuvoje.

Gaunama „DRAUGE“

\$3.50; be to formų — \$3.00. Plius 30 centų persiuntimo išlaidoms.

Illinois gyventojai prašomi pridėti dar 5 proc. mokesčiams.

Perskaityt „Draugą“ duokite jį kitiems pasiskaityti.

Perskaityt „Draugą“, duokite kitiems pasiskaityti

D E M E S I O

MOVING

SERENAS perkausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.

Tel. — WA 5-8063

Įvairių prekių patikrinimas nebrangiai iš mūsų sandėlio.

COSMOS PARCELS EXPRESS

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

3333 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629

Telef.: 925-2737 — 254-3336

Vytautas Valentinas

M. A. ŠIMKUS

NOTARY PUBLIC

INCOME TAX SERVICE

429 So. Maplewood, tel. 294-7490

Taip pat daromi VERTIMAI

GIMINIŲ švietimai, pilidomi

PILIETIŠKAS PRAŠYMAI ir kitokios blankai

N O R I P I E K T I

Ieškau pirkti senus medinius baldus

gamintus prieš 1930 m.: Komodas, stalus, kedro akrynius, kėdes, t. t.

„Oriental“ kilmę, už priemonas kainas. 312-891-3334

D E M E S I O

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radio programa

Naujojo Anglijos ir Stoties WNSR,

1360 bangų, veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų — perduoda vėliausią, pasaulinių žinių santrauką ir komentarus, muziką, dainas ir Magdūtės pasaką. Šią programą veda Steponas ir Valentina Minkai.

Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists — gėlių bei dovanų krautuvių, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telefonas 268-0489. Ten pat gaunamas dienraštis „Draugas“ ir rasite didelį pasirinkimą lietuviškų knygų.

HELP WANTED — MOTERYS

CLERK TYPIST

Tired of a dull routine?

Guardian has a position available that is challenging and varied in our sales department. 40 wpm typing and gen. office experience is required.

Excellent benefits.

Call for Appoint. 243-1100 ext. 230

Prel. Vytautas Balčiūnas savo 45 metų kunigystės minėjime užkandžiauja su svečiais (iš k.): Vaitkienė, prof. C. Masaitis, Laučienė, dr. Vaitkus (tik galvos dalis), Masaitienė, dr. Matukas ir Stankaitienė (galva iš užpakalo). Paminėjimo aprašymas buvo "Drauge" rugp. 18 d.

Nuotr. J. Kriaučiūno

KANADOS ŽINIOS

Toronto, Ont.

KANADOS ŠAULIŲ RINKTINIS GEGUŽINĖ

Šauliai turi tradiciją suruošti vieną kartą metuose gegužinę. Ontario apylinkėse ji būna kasmet "Giedraitis" medžiotojų klubo buveinėje, Coledonijoje, prie Hamiltono. Šiai gegužinei visuomet vadovauja hamiltoniečiai šauliai, ypač St. ir A. Petkevičiai aktyviai reiškiasi.

Šiemet ten buvo surengta net dvi gegužinės ir visų pačių žmonių iniciatyva. Ši paskutinioji rugpjūčio 20 d. buvo didesnio masto, nes apėmė visas Kanadoje esančias kuopas, o jos pelnas — jaunimo kongresui paremti, kuris įvyks 1979 m. Europoje. Tikslas geras, ir gegužinė gerai pavyko, davė virš penkių šimtų dol. pelno. Kadangi išlaidų nedaug, nes gauta aukų, tai bus gražaus pelno jaunimui. Laimėjimai buvo taip pat iš suaukotų fantų. St. Petkevičienė kasmet tam reikalui iškepa daug pyragų, o šiemet buvo du ypatingai verti dėmesio, tai didelis karvojus — tradicinis lietuvių vestuvinis tortas, ir raguolis, šimto dol. vertės.

Gegužinę pravedė J. Kanopa, Hamiltono š. kuopos pirm. Pagrindinę kalbą pasakė J. Šiaučiuolis (iš Montrealio), kuris yra K.

SPORTAS

(Atkelta iš 2 psl.)

siems veržtis aikštės viduriu, sunkiai sekėsi tų dirbtinių užnugarių išvengti, kol nepradėjo kombinuoti kraštais. Pirmojo puslaikio viduryje iš krašto perkelta kamuolį J. Ringus gražiai prakišo Fiddžiui, kuris nesulaikomu šūviu įkrito į 1:0. Antrame puslaikyje, rezultatai esant 1:1, netikėtu, stipriu šūviu iš kokių 25 metrų mūsų puolėjas Murray užklupo besva jojantį vartininką ir — 2:1.

Prieš gerą komandą uždirbti taškai dar neturėtų būti pakankamas pagrindas pradėti galvoti, kad Lituanicos komanda pirmoje divizijoje yra nenuagaila. Nepaneigiamas dalykas yra, kad komanda energinga, greita ir ištreniruota ligi paskutinės žaidimo minutės. Tuos turimus privalumus išnaudodama gali pasiekti džiuginančių pergalių. Kaip iš tikrųjų įvyks, greit ir sužinosime nes penkerios rungtynės bus sužaistos vienu atskirėpimu be pertraukų sekmadieniais.

J. Juška

RUNGTYNĖS MARQUETTE PARKE

Ši sekmadienį Lituanicos vyrų komanda žais pirmenybių rungtynes prieš vokiečių H. F. — United 2 val. po pietų Marquette Parko aikštėje.

Nors šiuo metu H. Fortuna komanda yra keliais taškais atsilikusi nuo Lituanicos, bet su ja rungtynės yra visada gana sunkios ir pergalems nei viena nei kita komanda neturi ryškesnio pranašumo.

Rezervo komanda žais 10 val. 30 min. ryto prieš L. E. D.

MOSŲ KOLONIJOSE

Waterbury, Conn.

SUBATVAKARIS VASARIO 16 GIMNAZIJOS NAUDAI

Tradicinis subatvakaris Vasario 16 gimnazijos naudai ir lietuvių jaunimui Vokietijoje paremti įvyks Venclauskių sodyboje rugsėjo 9 d. — šeštadienį — nuo 3 val. p.p. Visi maloniai kviečiami dalyvauti.

K.

Providence, R. I.

LIETUVIŲ VEIKLA

Liepos 23 d. 11 val. televizijos 12-tas kanalas veltui davė lietuviams pusvalandį. Kun. V. Martinkus ir kun. A. Jurgelaitis kalbėjo apie Lietuvą, jos pavergimą, religinį persekiojimą.

Providence ruošiamasi įvykiams — rugsėjo 17 dieną prie kapitolijaus tautybių pasirodymas su savomis programomis. Lietuviai turės parodėlę, parduos lietuviškus valgius, o iš Brocktono atvykęs šokių ansamblis "Sūkury" šoks tautinius šokius.

Cleveland, Ohio

PADĖKA

LKVS "Ramovė" Clevelando skyriaus valdyba širdingai dėkoja

skiriant jį šeimoms ir Clevelando lietuvių visuomenei už atsilankymą į surengtą žurnalui "Karys" paremti gegužinę. Ypatinga padėka garbės nariui ponui I. Plechavičiui už atsiųstą didelę piniginę auką. Loterijai fantų aukotojams p-nams Šiupiniams, p-niai Stuo-gienei, p-nams Smelstoriams, Z. Tamčiui, Silver Shears- Hair Fashion savininkams ir Lietuvių piliečių klubui.

Kartu pranešame, kad gautas pelnas pasiųstas žurnalui "Karys", auka Tėvynės garsų radijo valandėlei, Dirvai ir dienraščiui Draugas.

Valdyba

ji nukeliama į rugsėjo pabaigą. Vieta jau numatyta. Priskelimo parapijos prasidės iškilmingomis mišiomis. Akademine dalis, 3 val. p. p. Toronto Liet. namų didžiojoje salėje. Paskaitai paskaitas kalbėtojas ir JAV. Meninė dalis bus sudaryta iš tautinių šokių, deklamacijos ir kitokių įvairumų. Įėjimas nemokamas.

Alijošiučė

A. + A.

Albinai Gailiūsytei - Bikinienei mirus, reiškiam gilią užuojautą jos broliui ANTANUI GAILIŪSIUI su šeima ir kitiems giminėms.

Marija ir Jonas Karka

Toronto, Canada

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad š. m. rugsėjo 6 d. atsisakė su šiuo pasauliu, sulaukus gilios senatvės, mūsų mylima teta

A. A.

PETRONĖLE BARDAUSKAITE

Velionė bus pašarvota penktad., 12 val. popiet Labdariuose (Holy Family Villa).

Šeštadienį, 9 val. ryto bus už velionės sielą pamaldos Labdarių koplyčioje ir iš čia bus palydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Lieta nuliūdę: Dėlė ir Alfonsas Kilka, dukterys Jonė su vyru Jona Vazneliu ir Vida bei kiti giminės.

Laidotuvių direktoriai Evans ir Sūnūs. Tel. 737-8900

nus šokius.

Rugsėjo 29 ir 21 dienomis čia vyks Lietuvių Kunigų Vienybės metinis seimas Marriott viešbutyje ir Šv. Kazimiero bažnyčioje. Seime pasižadėjo dalyvauti vietiniai vyskupai, Norvich vysk. Daniel Raily ir vysk. V. Brizgys. (Seiman atvykstantieji kunigai prie 2 savaites registruojasi nakvynei Harriott Hotel).

kvm.

A. + A. PROF. ALFONSUI GABRĖNIUI

mirus Lietuvoje, reiškiam gilią užuojautą sesutei GENEI GABRĖNAITEI - KAZLAUSKIENEI su šeima ir kitiems giminėms Lietuvoje.

M. ir J. Karka

Toronto, Canada

25 METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. A.

JONAS TAMOŠIŪNAS

Mirė 1953 m. rugsėjo mėn. 9-tą dieną.

Minint 25 metų sukaktį, šv. Mišios už jo sielą bus atnaušautos rugsėjo 9 d., šeštad., T. Jėzuitų koplyčioje 7 val. ryto ir Šv. M. Marijos Gimimo bažnyčioje (Marquette Parke) 7:30 val. ryto.

Giminės, draugai ir pažįstami prašomi prisiminti velionį savo maldose.

Nuliūdę: žmona Elena, duklė Palma Snarskis ir sūnus Jonas su šeima.

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad 1978 m. rugsėjo 6 d., 12:15 val. ryto, sulaukęs 78 m. amžiaus, mirė Lietuvos kariuomenės kūrėjas-savanoris ir ilgametis Lietuvos policijos tarnautojas

A. + A. PETRAS DOVYDAITIS

Gyveno Chicago, Illinois, Marquette Parko apylinkėse. Gimė Lietuvoje, Kuprių kaime, Lukšių valsčiuje, Šakių apskr. Amerikoje išgyveno 29 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Petronėlė (Kaunaitė), duklė Adelė, sūnus Antanas, svogerka Bronė Mataitienė su vyru Feliksui ir jų šeima: Danutė ir Antanas su žmona Danute. Lietuvoje sesuo, 2 svogerkos ir 2 svogeriai su šeimomis ir kiti giminės draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 West 71st Street.

Laidotuvės įvyks šeštad., rugsėjo 9 d. iš koplyčios 11:30 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: žmona, duklė ir sūnus.

Laidotuvių direktorius Donald A. Petkus — Tel. 476-2345

A. A.

ONARAPŠUS PETRAUSKAITE

Gyveno 7032 S. Rockwell Street, Chicago, Illinois. Mirė rugsėjo 5 d., 1978, 11 val. vak., sulaukus 84 m. amžiaus. Gimė Lietuvoje, Tauragės apskrityje.

Amerikoje išgyveno 67 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime sūnus John, marti Norma, duklė Emily Dixon, Zentas Walter, 3 anūkai Raymond, Marianne su vyru Michael ir Joan, proanūkas Michael, Lietuvoje sesuo bei kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 West 71st Street.

Laidotuvės įvyks šeštad., rugsėjo 9 d. iš koplyčios 10:30 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Sūnus, duklė, marti, Zentas, anūkai ir proanūkas.

Laidotuvių direktorius Donald A. Petkus, Tel. 476-2345

DRAUGAS, penktadienis, rugsėjo mėn. 8 d.

5

Mielam broliui

A. + A.

PETRUI ŠANTARUI

Argentinoje mirus, ANTANUI ir NATALIJAI ŠANTARAMS ir jų dukrai DALIAI su šeima reiškiam gilią užuojautą.

Elzė ir Viktoras Diminskiai

Gailestingai seselei

A. + A. Albinai Gailiūsytei - Bikinienei

mirus Chicagoje, jos broliui ANTANUI GAILIŪSIUI, JAV LB Krašto Valdybos Sekretoriui ir Reikalų Vėdėjui, jo šeimai ir artimiesiems gilią ir nuoširdžią užuojautą reiškia

JAV LB Krašto Valdyba

EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600

Tel. 737-8601

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago

1410 So. 50th Av., Cicero

Tel. 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS

TOMAS ir LAURYNAS LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNŪS

2314 W. 23rd PLACE

Tel. Virginia 7-6672

2424 W. 69th STREET

Tel. REpublic 7-1213

11029 Southwest Highway, Palos Hills, Ill.

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 3-3572

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138-39

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1440 SO. 50th Ave., CICERO, ILL.

Tel. OLYmpic 2-1003

APLINK MUS

× **Dr. Aleksandras Štomas**, vykdamas į Santaros suvažiavimą, aplankė "Draugą" ir tarėsi lietuviškų knygų platinimo reikalais anapus JAV ribų. Prof. Štomas yra etatinis profesorius Saltfordo universitete Manchesteryje. Jis skaito kursą apie modernią politinę galvoseną.

× **Pajauta Pullinen**, gyvenanti Sydney, Australijoje, Australijos skautų vadeivė, su šeima aplankiusi Europą, atvyko į Chicago, kur turi daug giminių ir nori susipažinti su lietuviškais jstaigomis. Seserijos Vyr. Skautininkės I. Kerelienės lydimu, viešnia aplankė "Draugą" redakciją, susipažino su spaudos technika ir spaudos darbų problemomis.

× **Vytautas Kamantas, PLB valdybos pirmininkas**, rugsėjo 2 d. Clevelande aplankė PLB garbės pirmininką Stasį Barzduką, jam perdavė PLB seimo ir naujosios PLB valdybos sveikinimus, painformavo apie PLB valdybos planus ir pasitarė apie "Pasaulio Lietuvis" leidimą, Jaunimo kongresą ir kitus PLB darbus.

× **Marijos aukšt. mokyklos** Motinų klubo globojamos mokinės mokyklos finansams papildyti parduodamos šokoladą. Motinų klubo pirmininkė yra Irene Kearney, vicepirmin. Madeline Walters. Joms pagelbsti se. Reparata ir mokyklos direktorė ses. Julia Shainauskas.

× **B. Jablonskis, Aurora, Ill.**, nuosirdus spaudos darbuotojas, "Draugą" ir kitų laikraščių bendradarbis, savo laisvę apgalvėjęs, negalėjęs dalyvauti dienašio pobūvyje, kuris ruošiamas rugsėjo 16 d. Jaunimo centre. Toliau jis rašo: "Draugas" man patinka kaip geras draugas, lankantis mane nuo 1950 metų pradžios. Jo vedamieji rašiniai niekad nepraleidžia progos parašyti lietuvių gyvenimo raidos blogų ir gerų vingių." Šia proga jis atsiuntė "Draugui" stambiają auką. Už viską maloniai dėkojame.

× **L.K.V.S. "Ramovės" Clevelando** skyrus malonių laiškelio padėkojo "Draugui" už gerą informaciją ir per išdininką Praną Manelį atsiuntė 20 dolerių auką. Labai ačiū.

× **Rasa Šarauškienė** stropiai renka fantus laimėjimui. Edmundo Račūnas ir Vilija Račūnaitė priims svečius ir tvarkys automobilių pastatymą L.B. Lemonto apylinkėse gegužinėje, šį sekmadienį, rugsėjo 10 dieną Vitalio ir Modesto Umbarsų ūkyje, kuris yra ant Le-mont Road ir 103-ės g-vės kampo (1 mylia į pietus nuo Stevenson Expressway). Veiks virtuvė, baras, bus dovanų laimėjimai ir muzika. Jau yra paruoštos tinklinio aikštės, o vaikams bus pravedami žaidimai. Pradžią 12 val. (pr.)

× **Lietuvos Dukterų** dra. visuomenei pagėdaujant suruošė atsisveikinimą su vasara pobūvyje narėms ir svečiams Marquette parke, California ir 71-os g-vių kampe, rugsėjo 10 d., sekmadienį, 2 val. dieną. Šiltų pietų, kavos ir pyrago r'ėks visiems. Bus keletas stalų ir kėdžių, bet atsargai prašome at-siėsti savo kėdes. (pr.)

× **Taupymo bendrovei** reikalinga tarnautoja dirbti pilną laiką ir mokanti rašyti mašinėle. Kreiptis į Mutual Federal Sa-vings tel. 847-7747. (sk.)

× **Reikalinga moteris** prižiū-rėti ligonę. Gyventi vietoje, Marquette Pko. apyl. Atlyginimas pagal susitarimą. Skam-bint 778-6675. (sk.)

× **Į Chicago Aukšt. lit. mokyklą** nauji mokiniai priimami rytoj, rugsėjo 9 d. 10 val. ryto Jaunimo centre.

× **Pedagoginio Lituanistikos instituto** akivaizdiniam skyriui 1978-1979 mokslo metai pradėdami rugsėjo 9 d. 9 val. ryto Jaunimo centro 203 kambaryje, kur bus naujųjų studentų imatrikuliacija, o po to — paskaitos. Aukštesniųjų lituanistikos mokyklų abiturientai kviečiami į institutą toliau tęsti lituanistikos studijas, kurios reikalingos mūsų išeivijos tautinei są-monei ir kultūrai išlaikyti bei plėsti. Į neakivaizdinį skyrį galima įstoti bet kuriuo laiku.

× **Archit. Albertas Kerelis**, tarnybos reikalais vykdamas į Vak. Vokietiją, palydėjo savo dvi dukras, kurios šiais metais mokysis Vasario 16 gimnazijoje. A. Kerelis ten pabus, kol patikrins statybą, kuri vykdoma pagal jo architektūrinį planą.

× **Elta-Press**, italų kalba leidžiamas lietuvių informacinis biuletenis pasiekė redakciją. Tai šių metų balandžio - gegužės mėnesių numeris, turįs teksto apie 30 psl. Labai daug ir įdomios medžiagos duodama apie katalikų persekiojimą okupuotoje Lietuvoje. Žinios daugiausia yra išverstos ir tinkamai paaš-kintos iš "LKB Kronikos", siekiančios iki 29 nr. Biuletenį redaguoja prel. V. Mincevičius.

× **Biržnų klubas** ruošia tradicinį susijimą prie alaus statinės Maldūnų sodyboje, 3343 W. 79 st., rugsėjo 10 d. sekmadienį, 12 v. p. p. Prašomi at-siėsti kėdes. Visus kviečia val-dyba.

× **Lietuvių Bendruomenės valdybų** posėdyje rugsėjo 16 d. Chicagoje dalyvaus PLB valdy-ba, PLB garbės teismo pirmininkas dr. Juozas Sungaila iš Kanados, PLB kontrolės komi-sijos pirmininkas inž. Vytautas Kutkus iš Detroito, Pasaulio Lietuvių jaunimo sąjungos pir-mininkė Gabija Juozapavičiūtė iš Toronto, Kanados LB krašto valdybos pirmininkas Jonas Si-manavičius iš Toronto, JAV LB tarybos prezidento pirmininkas inž. Raimundas Kudukis iš Clevelando, JAV LB krašto valdybos pirmininkas inž. Algimantas Gečys iš Philadelphiajos ir jų valdybų nariai. Posėdyje bus svarstoma PLB seimo nuta-rimų vykdymas, Pasaulio Lietu-vių jaunimo kongresas, PLB at-sakomybė ir vieta Lietuvos lais-vinimo darbuose.

× **Vincas Kamaitis**, Millbury, Mass., mas maloniai pasveikino. Siųsdamas metinį prenumeratos mokėstį, atsiuntė ir 9 dolerių auką. Labai ačiū.

× **Mirties sukaktys a. a. Jo-no Keblerio 9 metų ir a. a. Ro-mualdo Keblerio 2-ųjų metų**, t. y. tėvo ir sūnaus. Šias skaudžiai liūdnas sukaktis minint šv. Mišios už jų sielas bus atšauja-mos sekmadienį, rugsėjo 10 d., 12 val. T. Jėzuitų koplyčioje. Nuo-širdžiai prašome gimines, drau-gus ir pažįstamus pamaldose dalyvauti ir prisiminti juos sa-vo maldose.

× **Liūdi žmona-motina Anelė Keblorienė ir šeima** (pr.)

× **Modernus stalis** nemoka-mai, perkant spalvotą 21 inčio televiziją tik už \$448.88 pas Gradiuską, 2512 W. 47 Street. 376-1998. Atđ. 9—6; pirm. ir ketv. 12—6. Sekm. ir treč. užđ. (sk.)

× **Lietuvių literatūros** vado-vėlis aukšt. lit. mokyklų 5 klasei (tautosaka ir senoji literatūra), parašytas šiais metais V. Au-gulytės ir J. Masilionio, jau iš-spausdintas. Jo kaina 7 dol. Užsisakyti šiuo adresu: J. Ma-silionis, 4632 S. Keating Ave., Chicago, Ill. 60632. (pr.)

× **Planuojama papildoma ke-lionė į Vilnių** spalio 10—26 die-nomis. Marius Kiela 737-1717. (sk.)

Chicago skautų vadovai, lydėję svečius iš Australijos po lietuviškas institucijas. Nuotrauka prie Jaunimo cen-tro. Nuotr. P. Maletos

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

LEISKIME MOKYTIS CHICAGOS AUKŠT. LIT. MOKYKLOJE

Ir vėl prasidėjo nauji mokslo metai. Užmiršus vasaros kelio-nes, laisvę ir atostogų malonu-mus, reikia jaunimui grįžti į sa-vasias mokyklas. Ir, ačiū Die-vui, labai retam jaunuoliui už-eina pagunda, baigus pradžios mokyklą, sakyti: "Užtenka man mokslo! Gana!"

× **Tautos šventės minėjimas** Lietuvių sodyboje ruošiamas dalyvaujant akt. A. Brinkai, Al-fonsui Šidagiui, Anei Kirvai-tytei, Jonei Bružienei, Adelei Duoblienei, Emai Umbrazienei Antanui Kevėžai, Onai Algmi-nienei, Jonui Ramoškai įvyks šį sekmadienį, nuo 2-v. po pietų. Užkandis visą dieną. Visi laukia-mi gėlynuose dvasinei atgaivai.

× **Saulius Kuprys** į Lietuvių Katalikų Susivienijimo narius išrašė šiuos veiklus jaunus lietu-vius visiems žinomas: Ofeliją Barškėytę, Dainą Kojelytę, Mildą Kupcikičytę, Liną K. Rimkų, Liną Sidrį ir Rasą V. Šoliūnaitę. Tai paskata lietuviš-kam jaunimui draustis lietuviš-koje apdaudos įstaigoje, kad trūšas, ateity nepatektų į sve-timųjų rankas.

Petras Karolis Simonėlis, praėjusį pavasarį baigęs Otavos universitetą, Kanadoje, teisių fakultetą bakalauro laipsniu. Gimė Goettingene, Vokietijoje, augo ir mokėsi Kanados Mont-realyje. Lojolas un-te pradėjo aka-demines studijas, vėliau persikėlė į Torontą, kur 1971 m. gavo politinių mokslų bakalauro laipsnį, o 1975 m. — magistro (bibliotekininkystės).

× **Chicago ateitininkų sen-draugių skyrius "Draugo"** ban-keto proga atsiuntė spaudai pa-paremti 100 dol. auką, o inž. Ka-zys Pabedinskas, sk. ižd., pri-dėjo dar nuo savęs 25 dolerius. Banketo rengimo komitetas ir "Draugo" vadovybė labai nuo-širdžiai dėkoja.

× **Dr. Jonas Šalna**, Grayslake, Ill., atnaujindamas prenumera-tą pridėjo 19 dolerių auką ir tuos dosniai parėmė savo dien-raštį. Jis skelbiamas "Draugo" Garbės prenumeratorium. Nuo-širdžiai dėkojame.

J. Masilionis

Nuo nenoro mokytis, lankyti mokyklą, valstybė apsidraudžia privalomo mokslo įstatymais: nori ar nenori, vaikas iki tam tikro amžiaus turi eiti mokyk-lon. Tačiau, ir tokioms sąly-goms esant, atsiranda "iškritė-lių" iš mokyklos, kuriuos pavil-džia lengvai uždirbamas doleris ir kitokios moderniškos pagun-dos.

Laisvajame pasaulyje gyve-nantiems lietuviams nėra rašy-to ir kokiomis nors pabaudomis paremtas įstatymas, kuris verstų lietuvių vaikus būtinai lankyti, be vietinės amerikietiškos, dar ir lietuviškosios mokyklos. Pa-čiam lietuviui tėvui ir motinai reikia apsispręsti, ar jo vaikui lietuviškos mokyklos lankymas privalomas ar ne.

Kaip anketomis pravestas ap-klausinėjimas rodo, labai mažas procentas vaikų lietuviškas mo-kyklas lanko savanoriškai. Daugumas lanko dėl to, kad tėveliai nori ar net verčia. Ir nenuosta-bu: mokslo šaknys karties — bendrojo ir lietuviškojo. Ir vai-siai abiejų saldūs. Daug kartų teko girdėti, kaip tie varu vart-yti, baigę mokyklą, dėkojo tė-vams, kad skatino lietuvišką mokyklą lankyti.

Džiaugiamės ir didžiuojamės tais tėvais, kurie nusprendžia, kad jų vaikai turi lankyti ir lietuvišką mokyklą, turi geriau išmokyti lietuvių kalbos, susipa-zinti su literatūra, istorija, dai-nomis, tautiniais šokiais, groži-niu skaitymu, pamokų ir vi-suomeninio ugdymo metu su-bręsti sąmoningais lietuvišais. Liūdime dėl tų, kurie išsigalvo-ja visokių priežasčių, kad galė-tų pateisinti vaikų neleidimą į lietuvišką mokyklą, kurie nori, kad lietuviškuose dalykuose bū-simasis daktaras ar profesorius būtų visiškai analfabetas.

Daugelis tėvų per pradžios li-tuanistikos mokyklas savo vai-kus dar perleidžia, bet kai jų baigia, jau ir jie drauge su vai-kais ima abejoti, ar leisti vai-ką į aukštesniąją ar nebeleisti. Ne vienas čia ir suklumpa, gal-vodamas, kad būsimajam dak-tarui lietuviškojo mokslo užten-ka ir pradinio.

Lietuviui ir lietuvaitei ne-užtenka tik pradinės mokyklos, leiskime į Chicago aukštesnią-ją lituanistikos mokyklą, vei-kiančią Jaunimo centre. Mo-kykla veikia jau 29 metus, turi puikias Jaunimo centro patal-pas, turi gerus ir prityrusius mokytojus.

Priėmimo sąlygos labai leng-vos. Baigę pradžios lit. mokyk-las 8 skyrius į 5 kl. priimami be egzaminų, nebaigę laiko eg-zaminus iš pradžios mokyklos kurso.

Naujų mokinių priėmimas ir stojamieji egzaminai bus šį šeš-raidį, rugsėjo 9 d., 10 val. ry-to Jaunimo centre.

P. IR A. INDREIKAI PERSIKĖLĖ Į CALIFORNIJĄ

Rugpjūčio 26 d. LB Marquette Parko apylinkės valdyba, va-dovaujama pirmininko K. Juš-kaičio, jaunimo centro kavinėje suruošė išleistuves ekonomistui Petriui Indreikai ir o žmonai Antaninai. P. ir A. I. reikia iš-vyksta nuolatiniams apsigyveni-mui į Californiją. P. Indreika yra žinomas visuomenininkas ir vertingų straipsnių autorius lietuvių spaudoje. Jo taikus būdas sveika nuovoka, didelė gyveni-mo patirtis ir pavyzdingas darbštumas padėdavo spręsti painius visuomeninius klau-simus, kurių nestigo. Dėl šių pui-kių privalumų nenuostabu, kad P. Indreika buvo keletą kartų perrinktas East Chicago ir vė-liau Marquette Parko LB apy-linkių valdybų pirmininku. Jam vadovaujant minėtos LB apylin-kės pasižymėjo sėkmingu veiki-mu. Yra taip pat ir L. Fondo revizijos komisijos narys. Daug dirbo Liet. Kat. religinės šalpos organizacijoje. Šį darbą rėmė ir gausiomis aukomis.

Minėtų organizacijų bendra-darbiai savo atsisveikinimo kal-bose prisiminė su P. Indreika bendro darbo epizodus ir visi pripažino jo vertingas savybes bei didelį įnašą lietuviškoje veikloje. Iš atsisveikiniančiųjų išmokyti lietuvių kalbos, susipa-zinti su literatūra, istorija, dai-nomis, tautiniais šokiais, groži-niu skaitymu, pamokų ir vi-suomeninio ugdymo metu su-bręsti sąmoningais lietuvišais. Liūdime dėl tų, kurie išsigalvo-ja visokių priežasčių, kad galė-tų pateisinti vaikų neleidimą į lietuvišką mokyklą, kurie nori, kad lietuviškuose dalykuose bū-simasis daktaras ar profesorius būtų visiškai analfabetas.

Daugelis tėvų per pradžios li-tuanistikos mokyklas savo vai-kus dar perleidžia, bet kai jų baigia, jau ir jie drauge su vai-kais ima abejoti, ar leisti vai-ką į aukštesniąją ar nebeleisti. Ne vienas čia ir suklumpa, gal-vodamas, kad būsimajam dak-tarui lietuviškojo mokslo užten-ka ir pradinio.

P. ir A. Indreikams išvyk-tant, lietuvių netenka uolių ir nuosirdžių darbininkų. Tačiau jie turi teisę į užsitarimą poil-sio. Išvykimo priežastis — noras gyventi arti dukrų šeimų. Mat, jau taip susiklostė tarnybiniai žentų reikalai, kad abu turi dar-bus Californijos Pacific mieste-lyje.

P. Indreika, atsisveikindamas su vakaro dalyviais, supažindi-no su savo nauja gyvenvieta, kurioje yra apie šimtas lietuvių. Neabejotina, kad Indreikų še-ima ir ten įims lietuviško dar-bo. Malonu priminti, kad jaunas ir energingas jo žentas R. Ter-vydis buvo uolus LB Marquette Parko apylinkės pirmininkas. P. Indreikos gyvenimo šūkis — dirbti tol, kol plaka lietuviška širdis. Jis tai ir vykdė, o šalia jo širdies plaka nemažiau jaut-ri ir patriotiška žmonos Anta-ninos širdis.

Vakaro nuotaika buvo jauki ir šeimyniška. Buvo prisiminta praieitis ir dabarties rūpesčiai, kaip padėti Lietuvai ir lietu-viams, kurie kalba į mus per "Kronikas" ir kitą Lietuvos po-grindžio spaudą. Indreikams pa-linkėta ilgų ir džiaugsmingų metų savo brangių vaikų aplin-

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— **Vytautas Vidugiris**, JAV LB Vakarų apygardos pirminin-kas ir V-jo PLB seimo Toronte prezidento narys, buvo papra-šytas atstovauti naujai PLB valdybai ir jos vardu aplankyti Lietuvos garbės konsulą V. Če-kanuską Los Angeles mieste, jį pasveikinti ir painformuoti apie PLB seimo nutarimus bei PLB valdybos planus.

— **Anicetas Simutis**, Lietuvos generalinis konsulas New Yor-ke ir PLB valdybos pirmininkas Vytautas Kamantas buvo susi-tikę ir pasikalbėjo apie PLB seimo nutarimus, apie naujos PLB valdybos planus ir darbus, apie Jaunimo kongresą ir kitus klausimus.

— **Marija Gylėnė**, nuolat gy-venanti Arizonoje, atostogavo pas savo sūnų, gyvenantį Dal-las, Texas valstijoje.

— **Clevelando tautinių šokių grupė "Grandinėle"** ir jos vado-vai Liudas ir Liuda Sagiai šių metų pabaigoje vyks į Aust-raliją. Pasaulio Lietuvių jaun-i-mo kongreso komitetas Vokiet-i-joje pakvietė "Grandinėle" at-vykti kitais metais į Europą ir dalyvauti Jaunimo kongreso koncertinėje programoje. PLB valdybos pirmininkas Vytautas Kamantas kalbėjosi su Sagiais apie šių kelių svarbą užjūrio lietuviams ir apie reikalingą fi-nansinę paramą. PLB valdyba Australijos kelienei davė 2,000 dol. ir Lietuvių Fondas 1,000 dol. Kitus reikalingus pinigus telkia patys "Grandinėlės" šo-kėjai, tėvai ir kiti rėmėjai.

— **Milda Lenkauskienė**, buvu-si PLB valdybos vicepirmininkė, ir dr. Stepas Matas, buvęs JAV LB tarybos prezidento vicepir-mininkas, abu iš Clevelando, su-tiko talkinti PLB valdybai ir jai atstovauti kelienei į užsie-nio kraštus ir kitais būdais rem-ti PLB darbus.

— **"Arizonos Lietuvis"** biule-tenio naujas numeris šių metų rugsėjo mėnesio jau atspausdin-tas ir išsiuntinetas skaityto-jams. Redaguoja kun. A. Va-liuška, 1802 N. 21st St., Poe-nix, Ariz., 85006. Biuletenis ra-šomas rašomąja mašinėle, spaus-dinamas rotatorium.

KANADOJE

— **Etnokultūrinė grupė**, importuojanti medžiagas tau-tinei aprangai, planuojamos lengvatos muitų srityje. Daugia-kultūrinį reikalą min. N. Cafi-ko iniciatyva valstybės pajamų ministerija numato tokiais at-vejais importuotojus atleisti nuo maito. Kad procedūra būtų paprastesnė, importuotojai tu-rės sumokėti muitą bendra tvar-ka, bet vėliau galės gauti 99% sumokėtos sumos, jei įrodys, kad importuotos medžiagos ne-buvo panaudotos komerciniams tikslams.

— **Metropolis Toronto zoo-**

koje. Jie naujoje vietoje be abe-jos ras ne mažiau draugų, negu jie turėjo Chicagoje. E. D.

loginis sodas šiemet tikisi susi-laukti 1.150.000 lankytojų. Pir-majame šių metų pusmetyje so-dą jau aplankė 470.207 asmenų, o pernai tame laikotarpyje lan-kytojų buvo 413.363. Šiemetinio pusmečio pajamos už parduo-tus bilietus padidėjo \$115.000 ir pasiekė \$673.948. Zoologijos so-do įrengimas 710 akrų plote pa-reikalavo \$40 milijonų.

— **A. a. Teresė Paulionienė**, Zuzanos Ščepavičienės motina, mirė rugpjūčio 18 d. Springfield, Ill. Laidojama rugpjūčio 26 d. Chicagoje.

OKUP. LIETUVOJE

— **Regina Januškevičienė**, gim. Vaitavičiūtė, mirė Maskvo-je po ilgos ir sunkios ligos. Bu-vo gimusi 1896 m. Vilkaviškio apskrityje. 1909-11 m. mokėsi "Saulės" kursuose, Kaune. 1914 m. išvyko į Petrapilį ir ten įsi-traukė į bolševikišką veiklą. Ra-šė ju laikraščiuose, atliko visą eilę vertimų. Į Lietuvą sugrįžo tik po II pasaulinio karo ir bu-vo kino studijos redaktorė. Yra išvertusi į rusų kalbą visą eilę lietuvių bolševikų raštų.

— **Mirė Klemensas Simaška**, Vilniaus universiteto pedagogi-ko ir psichologijos katedros vedėjas, docentas. Buvo gimęs 1925 m. Mackonyse. 1946-47 m. mokytojavo Žemaitkiemio pr. mokykloje. Nuo 1951 metų — aukštųjų mokyklų dėstytojas.

— **Šlienavos "Neptūno"** kol-choze lauko darbam atlikti šią vasarą talkininkavo 70 Garia-vos vidurinės mokyklos moks-leivių.

— **Janinos Degutytės** eilėraš-čių rinktinę, 352 pusl., išleido "Vagos" leidykla Vilniuje.

Liaudies menas ir kitkas

"Drauge"

Dienraščio "Drauge" admi-nistracijoje galima pasirinkti į-vairių liaudies meno darbų: me-džio, keramikos, drobės, taip pat gražiai papuoštų lėlių.

Apsilankykite į "Drauge" ad-ministraciją iš pasižiūrėkite. Gal rasite kai ką padovanoti savo giminiams ar draugams.

"Drauge" adresas: 4545 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629

LIETUVOS KATALIKŲ BAŽNYČIOS KRONIKA IV-sis tomas. Pogrindžio leidinys. 478 pusl., minkšti virš-liai. Išleido Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikoms leisti Sąjunga, Chicago, 1978. Kaina su persiuntimu \$4.91. Ill. gyventojai pridėda ekstra 20 ct. taksų.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 West 63rd Str., Chicago, Ill. 60629

VIENOS AISTROS ISTORIJA

Šis romanas yra garsaus ispanų rašytojo M. Unamuno. Pradėjęs romaną skaityti — nenorisi sustoti. Tikrai intriguojančs. Išvertė iš ispanų kalbos Povilas Gaučys. Išleido Rūtos leidykla 1977 Knyga gaunama: Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629. Kai-na su persiuntimu — \$4.25